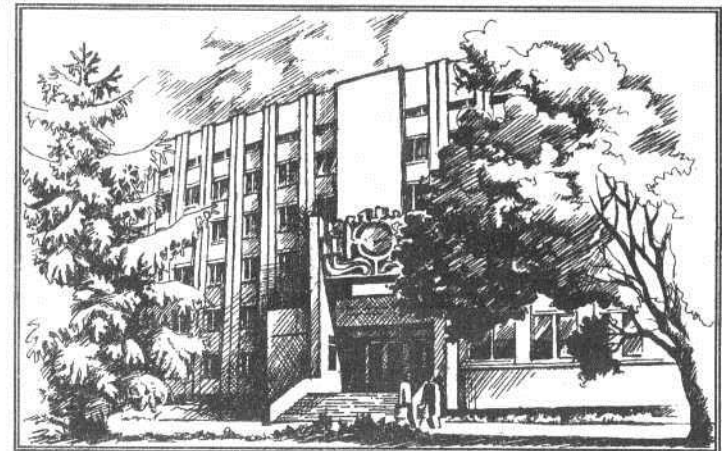

Міністерство охорони здоров'я України
Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти
Українська медична стоматологічна академія

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ В ІНТЕРНАТУРІ

(Посібник для лікарів-інтернів та керівників)

Полтава – 2000

Міністерство охорони здоров'я України
Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти
Українська медична стоматологічна академія

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ
ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ
В ІНТЕРНАТУРІ**
(Посібник для лікарів-інтернів та керівників)

Полтава - 2000

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичний- посібник, по організації навчального процесу для лікарів-стоматологів в інтернатурі є доповненням до “Типового учбового плану і програми спеціалізації випускників вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації” за фахом “стоматологія”, які розроблені колективом кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів Української медичної стоматологічної академії (зав.кафедрою - проф. Т.П.Скрипнікова).

Методичний посібник підготували: проф. Т.П.Скрипнікова, доц. Л.Г.Павленко, проф. П.Т.Максименко, доц. Л.Я.Богашова, доц. О.В.Шешукова, ас. Т.А.Хміль.

Рецензенти: зав.кафедрою терапевтичної стоматології медичного інституту Української Асоціації народної медицини д.м.н., проф. І.О.Марченко; зав.кафедрою ортопедичної стоматології Київської медичної академії післядипломної освіти д.м.н., проф. В.С.Онищенко.

Відповідальний за випуск - проректор з навчальної роботи УМСА проф. В.М.Бобирев.

Методичний посібник по організації навчального процесу для лікарів-стоматологів в інтернатурі є доповненням до “Типового учбового плану і програми спеціалізації випускників вищих медичних закладів освіти III-IV рівня акредитації за фахом “стоматологія”, які розроблені колективом кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів Української медичної стоматологічної академії.

В методичні рекомендації включено “Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівня акредитації”, які затверджені наказом МОЗ України № 291 від 19 вересня 1996 р.

Спеціалізація (інтернатура) - це оволодіння лікарем однією з передбачених номенклатурами лікарських спеціальностей, затверджених наказом МОЗ України № 50 від 6.03.1996 р. по стоматологічному фаху - 7.110106 - стоматологія.

Підготовка в інтернатурі проводиться за типовим навчальним планом і програмою, які затверджуються Міністерством охорони здоров'я України.

Головною метою інтернатури для стоматологів є підвищення рівня практичної підготовки випускників, їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності за фахом “стоматологія”. За спеціальністю “стоматологія” готують випускників, які працюють у лікарняних амбулаторіях, дільничих і районних лікарнях та інших лікувально-профілактичних закладах України. В майбутньому ці спеціалісти можуть працювати сімейними лікарями.

Інтернатура проводиться в очно-заочній формі: навчання на кафедрах вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації та стажування в базових установах лікувально-профілактичних закладів України.

На кафедрах вищих • медичних закладів інтерни навчаються 6 місяців: 4 місяці - на першому році, 2 місяці - на другому році навчання відповідно до типового плану. Він передбачає читання комплексних лекцій, проведення семінарських занять, клінічних розборів, клінічних конференцій з аналізом важливих питань діагностики та лікування, експертну оцінку історій хвороб. На практичних заняттях удосконалюються методи діагностики, передбачено засвоєння нового матеріалу і технологій, а також клінічне мислення біля крісла, під час прийому хворого. Інтерни залучаються до науково-практичної роботи з викори

станням особистого досвіду та спеціальної літератури; беруть участь у роботі науково-практичних конференцій, міських, обласних, міжнародних семінарів, працюють з літературою.

Підготовка лікарів-інтернів на базах лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я здійснюється керівниками (лікарями першої та вищої категорії) протягом 11 місяців: перший рік - 7 місяців, другий рік - 4 місяці. На клінічних базах навчання інтерни ведуть прийом хворих, удосконалюють професійну майстерність, впроваджують сучасні методи діагностики, лікування та профілактики в практичну лікарську діяльність. На семінарських заняттях лікарі-інтерни на основі досвіду роботи та вивчення спеціальної літератури обговорюють актуальні проблеми діагностики, етіології та патогенезу, лікування, помилки та ускладнення, які виникають під час роботи. Вивчення розділу закінчується заліком. Залік приймають зав. відділенням, керівник лікаря-інтерна біля крісла хворого. При цьому інтерн демонструє свої професійні мануальні навички та знання.

Підставою для проходження інтернатури є диплом лікаря, посвідчення про призначення на роботу за персональним розподілом або довідка про самостійне працевлаштування.

Початок занять - з 1 серпня поточного року. До початку навчального року бази та базові керівники лікарів-інтернів затверджуються спільним наказом вищого медичного закладу та управлінням охорони здоров'я. Індивідуальні плани інтерна розробляє керівник лікарів-інтернів за участю головного спеціаліста і викладача вищого медичного закладу. В індивідуальному плані лікаря-інтерна крім основної роботи за фахом, планується виконання наукової роботи, самостійної роботи з літературою, написання рефератів, робота в комп'ютерному класі, піврічна та річна атестації. Індивідуальні плани затверджуються головним лікарем та завідувачем кафедри, де буде навчатися інтерн. Головні спеціалісти, викладачі вузів, відповідальні за підготовку лікарів-інтернів надають необхідну методичну та консультативну допомогу керівникам лікарів-інтернів. У адміністративному відношенні лікарі-інтерни підпорядковані керівництву базового закладу охорони здоров'я. Під час проходження інтернатури молоді спеціалісти мають всі права і несуть відповідальність за свої дії у відповідності до діючого законодавства. Тривалість робочого дня встановлюється відповідно до спеціальності лікаря і регламентується діючим законодавством. Нормативи прийому для лікарів-інтернів за фахом "стоматологія" плануються відповідно до навчального плану і програми. Облік роботи лікаря-інтерна проводиться згідно з затвердженою обліковою та звітною документацією лікаря-стоматолога. У період проходження спеціалізації не дозволяється переводити лікаря-інтерна з одного базового закладу охорони здоров'я до іншого і змінювати місце її проведення, за винятком зміни призначення на роботу. У такому випадку лікар-інтерн повинен одержати довідку, в якій буде зазначено, які розділи навчального плану та програми вико-

нані до зміни базового закладу. Довідка затверджується головним лікарем та завідувачем кафедри вищого навчального закладу.

Після закінчення навчання в інтернатурі лікарі-інтерни атестуються в Державних атестаційних комісіях для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста за фахом "стоматологія". Голови атестаційних комісій затверджуються наказом МОЗ України, а склад комісії - ректором вищого навчального закладу. Для атестації на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста до комісії за 2 тижні до початку її засідання подаються такі матеріали: характеристика від адміністрації базового закладу охорони здоров'я, в якому інтерн стажувався, із зазначеними відомостями про виконання молодим спеціалістом навчального плану і програми з оцінкою професійної діяльності та якісних показників практичної роботи, атестаційний листок (додаток № 1 до пункту 2.3. наказу МОЗ України від 19.12.97 р. № 359 "Про подальше удосконалення атестації лікарів"), індивідуальний план роботи, щоденник обліку роботи, фотографії розміром 3x4 см.

Лікарям-інтернам, які виконали навчальний план і програму, одержали позитивні оцінки на атестації за фахом "стоматологія", видається документ про присвоєння звання "лікар-спеціаліст" за фахом "стоматологія".

2. ПРОГРАМА ЗІ СТОМАТОЛОГІЇ

Код курсу, розділу	Назва курсу, розділу
--------------------	----------------------

- Курс 1**
- 1.1 Організація стоматологічної допомоги населенню**
Організація роботи стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету для дорослого і дитячого населення.
- 1.2.** Організація спеціалізованих видів стоматологічної допомоги (терапевтичного, хірургічного, ортопедичного), лікувально-профілактичної допомоги дітям та невідкладної стоматологічної допомоги.
- 1.3** Посадові обов'язки адміністративного і медичного персоналу стоматологічних відділень, кабінетів.
- 1.4.** Основні показники діяльності стоматологічних кабінетів і відділень.
- 1.5.** Облікова і звітна документація в стоматології.
- 1.6.** Схема звіту про діяльність стоматологічних підрозділів. Планування стоматологічної допомоги.
- 1.7.** Санітарно-епідеміологічні вимоги до кабінету. Методи асептики та антисептики.
Основи карного та громадянського права.
- 1.8.** Лікарсько-трудова експертиза.
- 1.9.** Етика і деонтологія в роботі лікаря.
- 1.9. 1.11** Основи маркетингу та менеджменту в стоматології.

- Курс 2**
- Клінічна анатомія, оперативна хірургія**
- 2.1** Клінічна і топографічна анатомія порожнини рота і зубощелепної системи.
- 2.2.** Оперативна хірургія і хірургічні маніпуляції щелепно-лицьової ділянки.
- 2.3.** Топографо-анатомічні обґрунтування провідникової анестезії гілок трійчастого нерва.
- 2.4.** Оперативні методи гемостазу при ушкодженнях альвеолярного відростка, язика, щоки.
- 2.5** Вікові особливості росту і розвитку дітей та вплив їх на перебіг стоматологічних захворювань.

- Курс 3**
- Діагностика захворювань органів порожнини рота**
- 3.1** Семіотика захворювань органів порожнини рота.
- 3.2** Клінічні методи дослідження щелепно-лицьової ділянки, лімфатичної системи, зубів, тканин пародонту, прикусу, оклюзії, слизової оболонки порожнини рота.
- 3.3.** Методологічні аспекти діагностики.
- Курс 4**
- Амбулаторне знеболення в стоматології**
- 4.1** Психопрофілактика болю.
- 4.2** Премедикація: види й основні фармакологічні засоби.
- 4.3** Місцеве аплікаційне знеболення, форма і засоби.
- 4.4** Місцеве ін'єкційне знеболення (інфільтраційне та провідникове).
- 4.5** Нетрадиційне знеболення в стоматології.
- 4.6** Фізичні методи місцевого знеболення (постійний струм, діадинамічні струми, флюктуючі струми тощо).
- 4.7** Методи і засоби загального знеболення (інгаляційний, неінгаляційний наркоз).
- 4.8** Фізичні методи загального знеболення (електросон, аудіоаналгезія).
- Курс 5**
- Діагностика та допомога при невідкладних станах**
- 5.1** Клінічні прояви та невідкладна допомога при непритомності, колапсі, епілептичному випадку.
- 5.2** Причини, прояви та невідкладна допомога при шоках (анафілактичному, інфекційно-токсичному, кардіогенному).
- 5.3** Діагностика і невідкладна допомога при комах (гіпо-, гіперглікемічній).
- 5.4** Ознаки клінічної смерті та методика проведення непрямого масажу серця і штучної вентиляції легенів.
- 5.5** Проведення інтенсивної терапії та реанімаційних заходів при травмі та запальних процесах щелепно-лицьової ділянки.
- Курс 6**
- Карієс зубів**
- 6.1** Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу.
- 6.2** Значення факторів ризику розвитку карієсного процесу у дітей різного віку.

- 6.3 Клініка; диференційна діагностика і лікування карієсу.
- 6.4 Перебіг карієсу, особливості діагностики і лікування в різні вікові періоди у дітей.
- 6.5 Профілактика карієсу.
- 6.6 Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу у дорослих і дітей.

Курс 7

Захворювання пульпи

- 7.1 Класифікація, клініка, диференційна діагностика різних форм пульпіту у дорослих та дітей.
- 7.2 Методи лікування пульпіту.
- 7.3 Принципи лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.
- 7.4 Помилки й ускладнення пульпіту, запобігання та їх усунення.
- 7.5 Фізичні методи лікування пульпіту.

Курс 8

Захворювання періодонту

- 8.1 Клініка, диференційна діагностика гострих і хронічних форм періодонтиту.
- 8.2 Лікування періодонтиту.
- 8.3 Хірургічні методи лікування періодонтиту.
- 8.4 Особливості перебігу та принципи лікування періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей. Помилки і ускладнення, пов'язані з лікуванням періодонтиту, їх запобігання та усунення.
- 8.5

Курс 9

Некаріозні ураження зубів. Діагностика, лікування та профілактика.

- 9.1 Ураження зубів, які виникають в період фолікулярного розвитку тканин, до прорізування.
- 9.2 Ураження зубів, які виникають після їх прорізування

Курс 10

Пломбувальні матеріали

- 10.1 Сучасні відновлювальні та пломбувальні матеріали, композити, полікарбоксилати, склойомери, компомери, герметики.
- 10.2 Матеріали для заповнення корневих каналів тимчасових та постійних зубів.
- 10.3 Бондингові системи для емалі та дентину. Адгезивна техніка реставрації.

Курс 11

Захворювання пародонту

- 1.1 Сучасні уявлення про етіологію та патогенез захворювань пародонту.
- 11.2 Значення факторів ризику у розвитку захворювань пародонту у дітей.
- 11.3 Клініка, діагностика, диференційна діагностика захворювань пародонту. Гінгівіти. Локалізований пародонтит. Генералізований пародонтит. Пародонтоз. Захворювання з прогресуючим лізисом тканин пародонту (пародонтоліз). Методи комплексного лікування захворювань пародонту.
- 11.4 Структура захворювань пародонту в дитячому віці.
- 11.5 Особливості клініки та діагностики захворювань пародонту у дітей. Сучасні методи лікування.
- 11.6 Гігієна порожнини рота при захворюваннях пародонту. Фізичні методи лікування.
- 11.7 Помилки та ускладнення при лікуванні захворювань пародонту у дорослих та дітей. Діспансеризація.

Курс 12

Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дорослих та дітей

- 12.1 Залежність розвитку захворювань слизової оболонки рота від вікових особливостей її структури у дітей, дорослих та людей похилого віку.
- 12.2 Травматичні і виразково-некротичні ураження слизової оболонки рота у дорослих та дітей.
- 12.3 Вірусні захворювання.
- 12.4 Кандидомікози слизової оболонки порожнини рота.
- 12.5 Алергічні захворювання (реакція негайного і сповільненого типу).
- 12.6 Багатоформна ексудативна еритема.
- 12.7 Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит.
- 12.8 Зміни слизової оболонки рота при екзогенних інтоксикаціях.
- 12.9 Зміни слизової оболонки рота при системних захворюваннях і хворобах обміну у дорослих та дітей.
- 12.10 Зміни слизової оболонки рота при дерматозах з аутоімунним компонентом (пухирчатка, пемфігоїд, червоний плоский лишай, червоний вовчак, хвороба Дюрінга).

- 12.11 Аномалії і захворювання язика.
- 12.12 Захворювання губ (хейліти).
- 12.13 Передракові захворювання слизової оболонки рота і червоної кайми губ.
- 12.14 Захворювання слинних залоз.
- 12.15 Фізичні методи в комплексному лікуванні захворювань слизової оболонки порожнини рота.

Курс 13
Фізичні методи діагностики і лікування в стоматології

- 13.1 Неперервний струм в методиках гальванізації, електрофорезу і електрознеболення.
- 13.2 Імпульсні струми низької напруги низької частоти.
- 13.3 Перемінні струми і поля високої частоти, ультрависокої і надвисокої частоти.
- 13.4 Масажи (гідро-, вібро-, вакуум-, ауто-)
- 13.5 Світло- та пелоїдотерапія.
- 13.6 Тепловодолікування, застосування низьких температур у стоматології.
- 13.7 Постійне електричне поле високої напруги. Аероіонотерапія і електроаерозольотерапія в стоматології.
- 13.8 УЗ-терапія.
- 13.9 Лазеротерапія.
- 13.10 Магнітне поле постійної і низької частоти у стоматології.
- 13.11 Бальнеотерапія.

Курс 14
Основні методи амбулаторного хірургічного лікування стоматологічних захворювань.

- 14.1 Атипові методи операції видалення зуба. Методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба.
- 14.2 Диференційна діагностика запальних захворювань одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомиєліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.).
- 14.3 Ускладнення гнійно-запальних захворювань одонтогенної етіології.
- 14.4 Лімфаденіти, фурункули, карбункули, бешиха, нома. Їх диференційна діагностика, методи лікування.
- 14.5 Диференційна діагностика одонтогенного та риногенно-го гайморитів. Методи лікування перфоративного гаймориту, оперативне лікування нориці гайморової порожнини.

- 14.6 Захворювання слинних залоз, їх діагностика, диференційна діагностика, методи лікування.
- 14.7 Диференційна діагностика специфічних запальних процесів в щелепно-лицьовій ділянці. Методи діагностики та лікування.
- 14.8 Диференційна діагностика пошкоджень, захворювань схроневопіднижньощелепного суглоба.
- 14.9 Неврогенні захворювання обличчя та щелеп.
- 14.10 Хірургічні методи лікування захворювань пародонту (гінгівотомія, клаптева операція).
- 14.11 Невідкладна допомога при травматичних пошкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лицьової ділянки.
- 14.12 Ускладнення після різних видів травм щелепно-лицьової ділянки.
- 14.13 Диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних утворень м'яких тканин. Методи лікування. Диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних утворень кісток щелепно-лицьової ділянки.
- 14.14 Хірургічні методи лікування передраку слизової оболонки та шкіри.

Курс 15

- 15.1 **Злоякісні утворення щелепно-лицьової ділянки**
Сучасні методи діагностики новоутворень щелепно-лицьової ділянки.
- 15.2 Злоякісні новоутворення шкіри обличчя. Діагностика, методи лікування.
- 15.3 Злоякісні новоутворення органів порожнини рота. Диференційна діагностика, методи лікування.
- 15.4 Злоякісні новоутворення кісток щелепно-лицьової ділянки.
- 15.5 Диференційна діагностика, методи лікування. Злоякісні новоутворення слинних залоз, диференційна діагностика, методи лікування.

Курс 16

Вибрані питання ортопедичного лікування патології жувальної системи

- 16.1 Морфофункціональні основи зубощелепної системи. Рентгенологічна і функціональна характеристика. Функціональна перебудова жувальної системи при патології після ортопедичного лікування.
- 16.2 Особливості обстеження зубощелепної системи в ортопедичній стоматології. Оптимізація оклюзії, її види.
- 16.3 Ортопедичні методи в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонту.

- 16.4 Лікування хворих з частковими дефектами коронок зубів вкладками. Методи виготовлення вкладок і одержання зліпків.
- 16.5 Лікування хворих з частковими дефектами коронок зубів штучними коронками.
- 16.6 Ортопедичне лікування при повному дефекті коронок зубів (штифтові і куксові конструкції).
- 16.7 Надання невідкладної допомоги в ортопедичній стоматології.
- 16.4 Особливості підготовки зубів залежно від вибору конструкції протеза.
- 16.9 Корекція знімних конструкцій протезів.

Курс 17

Зубощелепні аномалії. Деякі питання ортодонтії

- 17.1 Морфологічна і функціональна характеристика фізіологічного та патологічного видів прикусу в різні вікові періоди. Етіологія та патогенез зубощелепних аномалій.
- 17.2 Особливості діагностики зубощелепних аномалій у різні вікові періоди (клінічний метод; біометрія діагностичних моделей щелеп; рентгенологічні методи діагностики; фото- та антропометрія; функціональні методи).
- 17.3 Особливості клініки, лікування та профілактики аномалій окремих зубів у різні вікові періоди.
- 17.3 Особливості клініки, лікування та профілактики деформацій зубних рядів у різні вікові періоди. Особливості клініки, лікування та профілактики патології прикусу у різні вікові періоди.
- 17.4 Особливості ортопедичного лікування підлітків та дорослих.

Курс 18

Профілактика стоматологічних захворювань

- 18.1 Комплексна система профілактичних заходів. Первинні профілактика, мета, методи, оцінка ефективності. Вторинна профілактика, мета, методи, оцінка ефективності.
- 18.2 Програма профілактики, її складові, значення моніторингу в прогнозуванні ефективності програм профілактики стоматологічних захворювань.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Всього 17 місяців (2652 навчальні години), в т.ч. заняття на кафедрі:
 I рік - 4 місяці - 624 години,
 II рік - 2 місяці - 312 годин.
 Всього - 936 годин.

На базі: I рік - 7 місяців - 1092 години,
 II рік - 4 місяці - 624 години.
 Всього - 1716 годин.

Рік навчання	МІСЯЦЬ											
	УШ	ІХ	Х	ХІ	ХІІ	І	ІІ	ІІІ	ІV	У	УІ	УП
I	Б	К	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б
II	Б	Б	Б	Б	К	К	К	атестація				відпустка

4. ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ НА КАФЕДРІ

Код курсу	Назва курсу	Всього годин	Кафедри														Вид контролю	
			терапевт. стоматол.		дитяча стоматол.		ортопед. стоматол.		щелепно-лицева хірургія				топограф. анатомія					
			л	с	п	л	с	п	л	с	п	л	с	п	л	с		п
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Організація стоматологічної допомоги населенню	6	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
2	Клінічна анатомія, оперативна хірургія	18	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
3	Діагностика захворювань органів порожнини рота	18	2	2	10			4										
4	Амбулаторне знеболення в стоматології	26	2	2	10			2			2		10					
5	Діагностика та допомога при невідкладних станах	46					2	2					2	40				
6	Карієс зубів	54	2	2	36	2		12										
7	Захворювання пульпи	48	2	2	34	2		8										
8	Захворювання періодонту	48	2	2	34	2		8										

9	Некаріозні ураження зубів. Діагностика, лікування та профілактика	16			10	2			4									
10	Пломбувальні матеріали	70	10	2	46		2	10										
11	Захворювання пародонту	122	6	4	100	2	2	8										
12	Захворювання слизової оболонки у дорослих дітей	124	16	12	70	6	4	16										
13	Фізичні методи діагностики лікування в стоматології	34	4		26	2		2										
14	Основні методи амбулаторного хірургічного лікування стоматологічних захворювань	66										4	2	60				
15	Злоякісні утворення щелепно-лицьової ділянки	30										2	2	26				
16	Вибрані питання ортопедичного лікування патології жувальної системи	98							4	2	92							

17.	Зубо-щелепні аномалії. Деякі питання ортодонції	36	34	2	Залік
17.	Профілактика стоматологічних захворювань	84	80	4	Залік
19.	Підсумковий залік	6	602	16	
	Всього	624			

6. ГРАФІК СТАЖУВАННЯ ІНТЕРНІВ НА КЛІНІЧНИХ БАЗАХ

Структурні підрозділи	Тривалість роботи в днях	Дата
Терапевтичне відділення (кабінети: пародонтологічний, фізіотерапевтичний, нейростоматологічний, методичний)	125	
Дитяча стоматологічна поліклініка або відділення	35	
Школа, дитячий дошкільний заклад	36	
Ортопедичне відділення	28	
Ортодонтичний кабінет	6	
Хірургічне відділення (для дорослих і дітей)	40/6	
Стационарне відділення щелепно-лицьової хірургії. Відділення реанімації та інтенсивної терапії. Пункт невідкладної допомоги.	10	
Всього	286 днів	

7. ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН семінарів для лікарів-інтернів на клінічних базах стажування

Назва теми	Розділи, кількість годин			
	Тер. стом.	Дит. стом.	Орт. стом.	Щелеп. лиц. ст.
1	2	3	4	5
Основні принципи організації стоматологічної допомоги дорослим і дітям	2	2		
Методи обстеження. Морфологічна характеристика елементів ураження слизової оболонки рота у дітей та дорослих	2			
Амбулаторне знеболення для проведення стоматологічних маніпуляцій	2			2
Клінічні прояви та невідкладна допомога при непритомності, колапсі, епілептичному припадку, анафілактичному шоку	2			
Диференційна діагностика карієсу зубів у дітей та дорослих. Вибір методів лікування.	2			
Некаріозні ураження зубів	2	2		
Пломбувальні матеріали, характеристика та показання до застосування	2	2		
Диференційна діагностика пульпітів у дорослих та дітей	2	2		
Диференційна діагностика гострих та хронічних форм періодонтитів у дітей та дорослих	2	2		
Диференційна діагностика захворювань пародонту у дітей та дорослих	2	2		
Захворювання слизової оболонки у дітей та дорослих	2	2		
Показання та протипоказання до фізичних методів діагностики і лікування у стоматології	2			
Хірургічні методи лікування захворювань пародонту				4
Вибір конструкції протезів. Помилки та ускладнення, профілактика та засоби усунення			4	
Діагностика і семіотика зубощелепних аномалій. Методи лікування та профілактика			2	
Основні методи профілактики стоматологічних захворювань		4		
Всього	24	18	6	6

8. ПЕРЕЛІК ЗНАТЬ ТА УМІНЬ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА

Лікар-стоматолог повинен знати:

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ:

- державні законодавчі акти про охорону здоров'я населення;
- правові питання;
- питання взаємодії з санітарно-епідеміологічною службою щодо контролю за екологічними умовами, промисловими шкідливостями, вмістом фтору, йоду в питній воді та продуктах харчування;
- принципи організації стоматологічної допомоги населенню в т.ч. страхової, госпрозрахункової, кооперативної, приватної та інших форм;
- питання організації швидкої та невідкладної стоматологічної допомоги дорослим і дітям;
- загальні питання нормальної та патологічної анатомії та фізіології;
- принципи обстеження хворих, призначення спеціальних та допоміжних методів дослідження;
- значення спадковості у розвитку захворювань;
- прояви загальних захворювань у порожнині рота;
- питання тимчасової і стійкої неадекватності, лікарсько- трудової експертизи;
- питання інтенсивної терапії та реанімації;
- проблеми деонтології та етики лікаря;
- питання комплексної системи профілактики стоматологічних захворювань;
- основи маркетингу та менеджменту в стоматології.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗНАННЯ:

- топографічну анатомію голови, щелепно-лицьової ділянки;
- анатомію, гістологічну будову та функціональні особливості зубів, пародонту та слизової оболонки порожнини рота;
- ембріологію зубощелепного апарату;
- біологію порожнини рота;
- біомеханіку жування, вікові зміни в щелепно-лицьовій ділянці;
- принципи обстеження хворих, значення спеціальних та допоміжних методів дослідження, показання та протипоказання до їх призначення;
- пломбувальні системи, їх значення та показання до застосування;
- симптоматику стоматологічних захворювань, їх діагностику і лікування, профілактику ускладнень;

- принципи підготовки хворих до негайної планової операції. Догляд у післяопераційному періоді та профілактику ускладнень;
- клініку, принципи діагностики, профілактики та лікування при аномаліях та зубо-щелепних деформаціях;
- показання до зубного протезування та принципи підготовки ротової порожнини до ортопедичного втручання з урахуванням сучасних технологій;
- стан та перебіг адаптації до зубів-протезів та протезів-апаратів;
- вплив стоматологічних захворювань на органи та системи організму;
- етіологія і патогенез основних стоматологічних захворювань та патологічних станів лицьової ділянки;
- особливості лікування стоматологічних захворювань у хворих на загальні системні захворювання;
- основи фармакотерапії;
- фізіотерапію стоматологічних захворювань у дорослих і дітей: види, показання, механізм дії;
- показання до застосування міогімнастики у дорослих і дітей при стоматологічних захворюваннях. Механізм дії, види;
- знеболення в стоматології;
- межі консервативної терапії при запальних процесах у щелепно-лицьовій ділянці (при періодонтиті, одонтогенному гаймориті, лімфаденіті та ін.);
- види та методи невідкладної допомоги при травматичних пошкодженнях;
- вибрані питання ортопедичного лікування патології жувальної системи;
- питання організації та проведення первинної профілактики стоматологічних захворювань, оцінка її ефективності.

ЛІКАР-СТОМАТОЛОГ ПОВИНЕН ВМІТИ:

- провести збір анамнезу та оцінити його;
- виділити із анамнезу та оцінити стоматологічний статус;
- провести загальний огляд та дослідження органів щелепно-лицьової ділянки;
- провести спеціальне стоматологічне обстеження органів та тканин ротової порожнини;
- обґрунтувати план необхідного додаткового обстеження залежно від стоматологічного захворювання;
- оцінити результати клінічного та лабораторного обстеження стоматологічного хворого: рентгенограми, оклюдограми, термометрії, електроодонтодіагностики, кольорових тестів, гемограми, імунограми, цитограми, реакції Вассермана, РАМ, проби Ясиновського та ін.;

- провести профілактику та лікування таких захворювань:
- ерозії емалі та дентину, гіпоплазії, флюороозу, неркаріозних уражень зубів та ін.;
- карієсу;
- пульпіту;
- періодонтиту;
- хвороб пародонту (гінгівіт, пародонтит, пародонтоз, ідіопатичні форми);
- хвороб слизової оболонки порожнини рота (травматичні пошкодження, виразково-некротичний, гангренозний стоматит, нома, неспецифічні виразки слизової оболонки, лейкоплакія, червоний плоский лишай, червоний вовчак, радіомукози, алергічні ураження, хронічний рецидивуючий афтозний стоматит, хвороба Бехчета, багатоформна ексудативна еритема, пухирчата хвороба, хвороба Дюрінга, пемфігоїди, хвороби язика та губ, ураження слизової оболонки порожнини рота при кандидозі, вірусних, бактеріальних інфекціях (туберкульозі, лепрі), венеричних захворюваннях (сифілісі, гонореї), гострих інфекційних захворюваннях (дифтерії, скарлатині, кору та ін.), захворюваннях різних органів та систем (гіпо-, авітамінозах, серцево-судинній патології, захворюваннях крові, травної, ендокринної систем та ін.);
- надати допомогу при пошкодженнях м'яких тканин обличчя, переломах верхньої та нижньої щелеп, вилицевої, носових кісток;
- **діагностувати та лікувати:**
- захворювання скронево-щелепного суглоба;
- слинних залоз;
- запальні одонтогенні процеси (остеомиєліт, періостит, перікоронарит та ін.), одонтогенний гайморит;
- специфічні запальні процеси;
- тромбофлебії вен обличчя;
- бешиху обличчя;
- фурункули та карбункули;
- невrogenні хвороби;
- доброякісні та злоякісні пухлини;
- прояви СНДу в порожнині рота;
- види вроджених аномалій обличчя та щелеп дітей. Показання та строки оперативного лікування;
- вміти усунути порушення у дітей функцій дихання, ковтання, жування, мови та шкідливі звички, які можуть призвести до виникнення аномалій та деформацій зубів та щелеп;
- провести ортопедичне лікування при карієсі, некаріозних ураженнях зубів, захворюваннях тканин пародонту, частковій і повній відсутності зубів, корекцію знімних конструкцій зубів, усунення ускладнень.

9. ПЕРЕЛІК ТА КІЛЬКІСТЬ МАНІПУЛЯЦІЙ, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН ВИКОНАТИ, ПРАЦЮЮЧИ НА КЛІНІЧНІЙ БАЗІ

Назва маніпуляцій	Кількість
1	2
Клінічне обстеження хворого залежно від загального стану та щелепно-лицьової ділянки	Щоденно при прийомі хворого
Оцінка показань до певних методів лікування та протипоказань	Щоденно при прийомі хворого
Оцінка показань та протипоказань до певних методів профілактики	Щоденно при прийомі хворого
Планування заходів профілактики стоматологічного захворювання після огляду хворого	Щоденно при прийомі хворого
Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз	100
Оцінка стану твердих тканин зуба	300
Електроодонтодіагностика	50
Оцінка стану пародонту та слизової оболонки рота	150
Діагностичні проби (Писарєва-Шиллера, Парма, тощо) та обчислення індексів (ГІ, ПІ, ПМА та ін.)	150
Забір матеріалу (мазків та біоптатів) для цитологічного та патоморфологічного дослідження	5
Читання та аналіз лабораторних досліджень, рентгенограм	100
Оцінка стану прикусу	100
Препарування та пломбування всіх видів каріозних порожнин та порожнин зубів	300
Ендодонтична обробка кореневих каналів	100
Пломбування кореневих каналів	100
Пломбування каріозних порожнин усіх класів цементом, амальгамою, пластмасою, композитними матеріалами	300
Ремінералізуюча терапія	150
Лікування пульпіту консервативним методом	10
Лікування пульпіту вітальним методом	50
Лікування пульпіту девітальним методом	100
Діатермокоагуляція пульпи при пульпіті	10
Інтраканальний електрофорез	10
Видалення зубного нальоту, каменю	150
Усунення травматичної оклюзії при захворюваннях пародонту, вибіркоче пришліфування зубів	40

Накладання тимчасових шин	10
Місцеве лікування пародонту з використанням паст, мазей, аплікацій, пов'язок тощо	150
Кюретаж	30
Вакуум-кюретаж	10
Гінгивотомія	10
Гінгивектомія	Ю
Місцеве лікування захворювань слизової оболонки з використанням іригацій, аплікацій, хірургічної обробки ерозій, виразок та ін.	50
Аплікаційне, інфільтраційне та провідникове знеболення щелепно-лицьової ділянки	100
Видалення тимчасових та постійних зубів	100
Резекція верхівки кореня	3
Альвеолотомія, секвестрэктомія	3
Розріз абсцесу і флегмони	10
Розтин слизової оболонки при перикоронаритах	10
Зупинка кровотечі	10
Накладання та зняття шин при переломах щелеп	3
Вправлення вивиху скронево-нижньощелепного суглоба	3
Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі	3
Передортопедична підготовка хворих з захворюваннями тканин пародонту та слизової оболонки	5
Підготовка коронок та коренів зубів до протезування	30
Припасування та фіксація коронок	20
Припасування, -фіксація мостоподібних протезів	10
Корекція знімних протезів	10
Зняття коронок	20

10. ПЕРЕЛІК МАНІПУЛЯЦІЙ!, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН ВИКОНАТИ, НАВЧАЮЧИСЬ НА КАФЕДРІ

Назва маніпуляцій	Кількість
1	2
Відпрацювання принципової схеми поглибленого клінічного дослідження	150
Планування заходів профілактики стоматологічних захворювань	150
Електроодонтодіагностика	30
Збір матеріалу (мозків та біоптатів) для цитологічного та патоморфологічного дослідження	30
Оцінка стану прикуси, вибіркоче пришліфування зубів	50
Обчислення гігієнічних та пародонтальних індексів (Грина-Вермільйона, Рамфьорда, СРІТN та ін.) та оцінка стану пародонту	30
Місцеве знеболення щелепно-лицьової ділянки для проведення консервативних та хірургічних втручань	30
Формування каріозних порожнин та пломбування	150
Ендодонтична обробка кореневих каналів. Використання ендодонтичного наконечника та набору інструментів	50
Лікування пульпіту в зубах з незакінченим формуванням кореня	10
Лікування періодонтиту в зубах з незакінченим формуванням кореня	10
Інтраканальний електрофорез	5
Лікування періодонтиту консервативно-хірургічним методом	5
Видалення тимчасових та постійних зубів	40
Хірургічне лікування пародонту (клаптева операція, вакуум-кюретаж та ін.)	5
Корекція прикріплення вуздечки губ, язика	3
Цистотомія, цистектомія щелепи, секвестрэктомія	-
Накладання та зняття шин при переломах щелеп	-
Участь у хірургічних операціях у щелепно-лицьовому стаціонарі	-
Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі	20

Зняття коронок, фіксація коронок Одномоментне протезування вкладками з різних матеріалів, штифтовими конструкціями Корекція знімних і незнімних протезів Усунення шкідливих звичок Міогімнастика для корекції порушених функцій (мови, ковтання, дихання, жування)

5
5
СЛ
СЛ

**11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ "СТОМАТОЛОГІЯ"
(НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ)
Розділ "Терапевтична стоматологія"**

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
3	Методологія діагностичного процесу	2
6	Сучасні погляди на етіологію, патогенез та лікування карієсу зубів	2
7	Диференційна діагностика та вибір методу лікування пульпіту на основі патогенетичних особливостей різних форм запалення	2
8	Сучасні методи комплексної терапії періодонтитів, ускладнення та помилки	2
11	Ідіопатичні захворювання тканин пародонту, клініка, диференційна діагностика, лікування, профілактика	2
11	Загальні принципи лікування хворих з патологією тканин пародонту. Лікарські засоби, які використовуються у комплексній терапії хворих з патологією тканин пародонту	4
12	Принципи діагностики та складання індивідуального плану при захворюванні слизової оболонки порожнини рота	2
12	Вірусні захворювання слизової оболонки .ВІЛ-інфекція	2
12	Зміни слизової оболонки при захворюваннях системи крові та променевій хворобі	2
12	Виразково-некротичні ураження слизової оболонки. Діагностика та лікування	2
12	Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та губ	2
12	Диференційна діагностика захворювань червоної кайми губ. Принципи лікування та профілактики	2
10	Застосування нових пломбувальних систем у стоматології, їх порівняльна характеристика, види робіт, значення та методика застосування адгезивних систем (бондинг-техніка), моделювання форми та поверхні зубів, фотополімеризація, протипоказання та ускладнення	10

13	Показання до використання постійного струму в методиках гальванізації, можливі помилки та ускладнення	2
13	Знеболення, лікування та профілактика стоматологічних захворювань перемінними струмами і полями високої частоти (ВЧ), ультрависокої частоти (УВЧ) і надвисокої частоти (НВЧ)	2
Всього		44

Розділ “Дитяча стоматологія”

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи профілактики стоматологічних захворювань	2
8	Комплексна програма профілактики стоматологічних захворювань, її складання, оцінка ефективності. Основи диспансеризації	2
6	Клінічні особливості планування програм реабілітації та прогнозування характеру перебігу каріозного процесу залежно від ступеня його активності. Принципи лікування.	2
7	Вікові особливості перебігу пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Принципи діагностики і лікування	2
8	Вікові особливості перебігу періодонтитів тимчасових і постійних зубів. Принципи діагностики і лікування.	2
11	Загальна характеристика захворювань пародонту у дітей та підлітків, фактори ризику їх виникнення. Сучасні принципи комплексного лікування	2
9	Вади розвитку твердих тканин зубів, які виникають до прорізування зубів	2
12	Особливості морфо-функціонального стану слизової оболонки рота у дітей в різні вікові періоди. Ушкодження слизової оболонки. Грибкові стоматити	2
12	Гострий герпетичний стоматит, клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування і профілактика.	2
12	Хронічний рецидивуючий герпетичний стоматит, рецидивуючі афти порожнини рота, багатоморфна ексудативна еритема зміни слизової оболонки при системних захворюваннях у дітей	2
Всього		20

Розділ “Хірургічна стоматологія”

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
14	Традиційні та нетрадиційні методи знеболення у стоматології	2
14	Діагностика та диференційна діагностика запальних процесів щелепно-лицьової ділянки	2
14	Неврогенні захворювання щелепно-лицьової ділянки	2
14	Діагностика та диференційна діагностика злоякісних пухлин щелепно-лицьової ділянки	2
Всього		8

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
16	Особливості підготовки порожнини рота до ортопедичного лікування залежно від конструкції протезу	2
16	Естетико-косметичні аспекти протезування	2
Всього		4

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
17.1-6	Принципи сучасного лікування зубощелепно-лицьових аномалій залежно від факторів їх виникнення і вікового періоду розвитку обличчя	2
17.3-6	Профілактика зубощелепно-лицьових аномалій. Диспансеризація в ортодонтії	2
Всього		4

**12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРІВ ДЛЯ
ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ “СТОМАТОЛОГІЯ”
(НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ)**

Розділ “Терапевтична стоматологія”

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
3	Морфоклінічні особливості тканин та органів порожнини рота і вікові аспекти з урахуванням індивідуальних особливостей (клінічна конференція)	2
4	Методи і засоби знеболення в терапевтичній стоматології	2
6	Помилки в діагностиці та лікуванні карієсу зубів	2
7	Помилки та ускладнення при діагностиці та лікуванні пульпіту	2
8	Помилки та ускладнення при діагностиці та лікуванні періодонтиту	2
11	Помилки в діагностиці та лікуванні хворих з патологією тканин пародонту	4
12	Зміни слизової оболонки порожнини рота при гострих інфекційних захворюваннях (скарлатина, кір, дифтерія, грип, ящур). Клініка, діагностика, місцеві втручання при комплексному лікуванні хворих	2
12	Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота, їх семіотика, особливості перебігу та лікування	2
12	Особливості перебігу та лікування уражень слизової оболонки рота внаслідок хронічних травм	2
12	Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозі	2
12	Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит та синдром Бехчета, діагностика, лікування та профілактика	2
12	Захворювання язика та вади його розвитку	2
12	Алергічні реакції негайного і сповільненого типу в стоматологічній практиці. Причини, клініка, діагностика, лікування та профілактика	2
13	Фізичні методи діагностики і лікування патології тканин пародонту та слизової оболонки порожнини рота	2
Всього		30

Розділ “Стоматологія дитячого віку”

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
5	Надання допомоги дітям при невідкладних станах, які виникають на прийомі у стоматолога	2
10	Вибір сучасних пломбувальних матеріалів для лікування зубів у дітей залежно від віку та патології	2
11	Загальні принципи лікування захворювань пародонту у дітей	2
12	Семіотика захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей	2
12	Діагностика та принципи лікування основних захворювань слизової оболонки у дітей	2
18	Порівняльна цінність загальної дворазової санації і диференційованої залежно від ступеня активності карієсу, диспансеризація	2
18	Складання програми профілактики стоматологічних захворювань в дитячому колективі, засоби, оцінка ефективності	2
Всього		14

Розділ “Хірургічна стоматологія”

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
14	Діагностика та інтенсивна терапія невідкладних станів	2
14	Види і методи невідкладної допомоги при травматичних пошкодженнях	2
14	Діагностика та лікування злоякісних пухлин щелепно-лицьової ділянки	2
Всього		6

Розділи “Ортопедична стоматологія” та “Ортодонція”

Код курсу, розділ	Назва теми	Кількість годин
16.4-6	Помилки і ускладнення при протезуванні, їх профілактика та лікування	2
17.3-5	Функціональні засоби корекції факторів ризику зубощелепно-лицьових аномалій	2
Всього		4

ІЗ.ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

1. Клінічні та спеціальні методи дослідження у стоматології (хворих пародонтитом, захворюваннями слизової оболонки, алергічними захворюваннями та ін.).
2. Амбулаторне знеболення у стоматології.
3. Діагностика і допомога при невідкладних станах.
4. Обґрунтування медикаментозної терапії для невідкладної допомоги.
5. Сучасне уявлення розвитку карієса.
6. Діагностика, лікування, профілактика гострих порушень серцево-судинної системи.
7. Методи лікування пульпіту. Вибір методу, помилки, ускладнення та їх усунення.
8. Консервативні і хірургічні методи лікування періодонтиту. Помилки, ускладнення та їх усунення
9. Етіологія, патогенез, клініка і лікування некаріозних уражень зубів.
10. Захворювання язика і губ.
11. Фармакотерапія при захворюваннях пародонту і слизової оболонки порожнини рота.
12. Зміни слизової рота, обличчя при алергічних захворюваннях.
13. Зміни слизової оболонки рота при захворюваннях крові.
14. СНІД, зміни слизової оболонки рота. Діагностика, профілактика у стоматологічній практиці.
15. Пухлини і пухлиноподібні утворення щелепно-лицьової ділянки.
16. Фізичні методи діагностики та лікування у стоматології.
17. Лікування альвеолітів та їх профілактика.
18. Антибактеріальна терапія гострих запальних процесів щелепно-лицьової ділянки (остеомиєліт, періостит, абсцес, флегмона).
19. Ускладнення після видалення зубів.
20. Особливості перебігу і лікування остеомиєліту у дітей.
21. Показання до ортопедичного лікування і зубного протезування у дітей.
22. Роль факторів ризику каріозного процесу у дітей різного віку.
23. Ортопедичні методи у комплексному лікуванні захворювань тканин пародонту.
24. Терапевтична і хірургічна підготовка порожнини рота до протезування.
25. Ускладнення при знімному протезуванні та методи їх усунення.

Примітка: з рекомендованих тем інтерн може вибрати тематику 10-12 рефератів, використовуючи власні клінічні спостереження, дані літератури.

14. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Азбука СПИДа. Пер. с англ. (Под ред. М.Адлера,- М.: Мир, 1991- 69 с.).
2. Александров Н.М. и др. Травмы челюстно-лицевой области.-Л., 1986.
3. Бажанов Н.Н., Ганина С.С., Егоров П.Н. Местное обезболивание в стоматологии.- М.:Медицина, 1985.
4. Банин В.Н., Иорданишвили А.К., Ковалевский А.М. Практическая периодонтология.- Спб., 1995, 255 с.
5. Банченко Г.В. Сочетанные заболевания слизистой оболочки полости рта и внутренних органов,- М.:Медицина, 1989.
6. Банченко Г.В., Кряжева С.С. Сочетанные поражения слизистой оболочки полости рта и челюстей. Атлас.- Москва, 1994, 155с.
7. Безрукова А.П. Хирургическое лечение заболеваний пародонта,- М.:Медицина, 1987.
8. Беляков Ю.А. Зубочелюстная система при эндокринных заболеваниях,- М.:Медицина, 1983.
9. Вернадский Ю.И., Вернадская Г.П. Врач и больной в стоматологии.- К., 1990.
10. Вернадский Ю.И., Заславский Н.И., Вернадская Г.П. Очерки гнойной челюстно-лицевой хирургии,- Ташкент:Медицина, 1983.
11. Вернадский Ю.И. Основы хирургической стоматологии.- К.:Здоровье, 1984.
12. Вернадский Ю.И. Травматология и восстановительная хирургия челюстно-лицевой области.- Витебск, 1999.
13. Большаков Г.В. Подготовка зубов к пломбированию и протезированию.- М.:Медицина, 1983.
14. Борисенко А.В. Композиционные пломбировочные материалы. К., 1998.
15. Боровский Е.В., Данилевский Н.Ф. Атлас заболеваний слизистой оболочки полости рта.- М.:Медицина, 1992.
16. Боровский Е.В., Машкилейсон А.А. Заболевания слизистой оболочки полости рта и губ.- М.:Медицина, 1984.
17. Боровский Е.В., Барышева Ю.Д., Максимовский Ю.М. и др. Терапевтическая стоматология.- М.:Медицина, 1989,- 550 с.
18. Боровский Е.В., Жохова Н.С. Эндодонтическое лечение (пособие для врачей).- М., 1997.
19. Буров В.М. Лечение больных хроническим верхушечным периодонтитом в сокращенные сроки. Автореф. дис. на соискание ученой степени канд. мед. наук.- Киев, 1981, 16 с.
20. Бушан М.Г., Каламаров Х.А. Осложнения при зубном протезировании и их профилактика.- Кишинев, 1983,- 301 с.
21. Вайсблат А.И. Местное обезболивание при оперативных вмешательствах на лице, челюстях и зубах.- К.:Здоровья, 1955.
22. Варес Э.Я., Натурный В.А. Изготовление зубных цельнолитых протезов,- Львов, 1992,- 124 с.

23. Варес Э.Я., Нагурный В.А. Централизованное изготовление зубных протезов с использованием усовершенствованной технологии.- Житомир, 1992.- 190 с.
24. Величко Л.С. Профилактика и лечение артикуляционной перегрузки пародонта,- Минск:Беларусь, 1985.
25. Веркин Б.И., Никитин В.А., Божко К.В. Низкие температуры в стоматологии.- Киев, Наукова думка, 1990,- 272 с.
25. Виноградова Т.Ф. Руководство по детской стоматологии.- М.:Медицина, 1987.
26. Виноградова Л.Ф., Максимова О.П. Заболевания пародонта и слизистой оболочки полости рта у детей,- М.:Медицина, 1983.
27. Виноградова Т.Ф. Диспансеризация детей у стоматолога.- М.:Медицина, 1988.
28. Вишняк Г.Н. Диагностика и лечение заболеваний языка.- К.:Здоровья, 1983.
29. Воробьев Ю.И. Рентгенография зубов и челюстей,- М.:Медицина 1989.
30. Воспалительные заболевания челюстно-лицевой области и шеи,- Под ред. А.Г.Шаргородского.- М.:Медицина, 1985.
31. Гаврилов Е.И. Деформация зубных рядов - М.:Медицина, 1984.
32. Гаврилов Е.И., Щербаков А.С. Ортопедическая стоматология.- М.:Медицина, 1984.
33. Гербер М.М., Нападов М.А., Каральник Д. М. Стоматологические пломбирочные материалы.- К.:Здоровья, 1985.
34. Гирин В.Н., Липкан Г.Н., Порохницкий В.Г. Синдром приобретенного иммунодефицита.- К.:Здоровья, 1991,- 144 с.
35. Гожая Л.Д. Аллергические заболевания в ортопедической стоматологии.-М.:Медицина, 1988.
36. Гречко В.Е. Неотложная помощь в нейростоматологии,- М.:Медицина, 1981.
37. Григорьева Л.П. Прикус у детей.- Полтава, 1995.- 232 с.
38. Гросс М.Д., Метьюс Д.Д. Нормализация окклюзии.- МпМедицина, 1986 - 287 с.
39. Грошиков М.И. Некариозные поражения тканей зуба.- МлМедицина, 1985.
40. Грохольский А.П., Заксон М.Л., Корбелецкий И.Н., Сердюков В.И. Врачебные ошибки в стоматологии,- Киев, Здоровья, 1994,- 222 с.
41. Грохольский А.П., Кодола Н.А., Бургонский В.Г., Чайковский Ю.Б. Нетрадиционные методы лечения в стоматологии,- К.:Здоровья, 1995 - 376 с.
42. Груздев Н.А. Острая одонтогенная инфекция,- М., 1978.
43. Данилевский Н.Ф., Вишняк Г.Н. Пародонтит у детей и подростков.- М.:Медицина, 1977.
44. Данилевский Н.Ф., Урбанович Л.И. Кератозы слизистой оболочки полости рта и губ.-К.:Здоровья, 1979.

45. Данилевский Н.Ф., Вишняк Г.Н., Политун А.М. Пародонтология детского возраста,- К.:Здоровья, 1981.
46. Данилевский Н.Ф., Зинченко Г.В., Кодола Н.А. Фитотерапия в стоматологии.- К.:Здоровья, 1984.
47. Данилевский Н.Ф., Грохольский А.Л. и др. Применение низких и высоких температур в стоматологии.- К.:Здоровья, 1990,- 168 с.
48. Данилевский М.Ф., Грохольский О.П., Политун А.М. та ін. Практикум з терапевтичної стоматології (фантомний курс). Навчальний посібник.- Львів, 1993,- 184 с.
49. Данилевский Н.Ф., Мохорт Н.А., Мохорт В.В. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонту. К., Зд., 1991. - 315 с-.
50. Данилевский Н.Ф., Магид Е.А., Мухин Н.А., Миликевич В.Ю. Заболевания пародонта. Атлас,- М.:Медицина, 1993.- 320 с.
51. Диагностика стоматологических заболеваний /В.И.Яковлева, Т.П.Давидович, Е.К. Трофимова и др,- Минск.:Выш.шк., 1986,- 207 с.
52. Ефанов О.И., Дзаганова Т.Ф. Физиотерапия стоматологических заболеваний.- М.:Медицина, 1980.
53. Иванов В.С./Гемонов В.В., Овруцкий Г.Д. Практическая эндодонтия,- М.:Медицина, 1984.
54. Иванов В.С. Заболевания пародонта.- М.:Медицина, 1989.- 272 с.
55. Иванов В.С., Урбанович Л.И., Бережной В.П. Воспаление пульпы зуба.- М.:Медицина, 1990.
56. Иоффе Е. Краткое руководство по клинической эндодонтии// Новое в стоматологии.- 1997.- №3,- с. 72-139.
57. Зубкова Л.П., Хорошилкина Ф.Я. Лечебно-профилактические мероприятия в ортодонтии,- К.:Здоровья, 1993.- 340 с.
58. Каламбаров Х.А. Ортопедическое лечение патологической стираемое™ зубов.- М.:Медицина, 1985.
59. Калинина Н.В., Загорский В.А. Протезирование при полной потере зубов.- М., Медицина, 1990.- 224 с.
60. Кодола Н.А., Копьева Е.П., Прудникова А.П. Пульпит. Возрастные особенности и лечение,- К.:Здоровья, 1980.
61. Кодола Н.А. Болезни пародонта и их профилактика.-К.:Здоровья, 1987,- 99 с.
62. Кодола Н.А., Бургонский В.Г. Рефлексотерапия в комплексном лечении болезней пародонта.- К.:Здоровья, 1989.
63. Козлов В.А. Хирургическая стоматологическая помощь в поликлинике.- М.:Медицина, 1985.
64. Козлов В.А. Неотложная стационарная стоматологическая помощь,- М.'Медицина, 1988.
65. Копейкин В.Н. Ортопедическая стоматология,- М.:Медицина.
66. Король М.Д., Силенко Ю.И., Мищенко В.П. та ін. Функціональна діагностика в ортопедичній стоматології.- П., 1995,- 24 с.
67. Криштаб С.И. Ортопедическая стоматология,- К.:Вища шк., 1986.

68. Кульгасов В.Г. Обезболивание в хирургической стоматологии,- Иркутск, 1989.
69. Лукиных Л.М. и соавт. Заболевания слизистой оболочки полости рта -Н-Новгород, 1993,- 211 с.
70. Лукиных Л.М. Кариес зубов,- Нижний Новгород, 1996, -128 с.
71. Лукьяненко В.И., Макаров Н.А., Штейнгард М.З., Алексеева Л.С. Композиционные пломбировочные материалы.- М.гМедицина, 1988.
72. Лурье Т.М. Врачебно-трудовая экспертиза в стоматологии.- М.: Медицина, 1985.
73. Магазаник Н.А. Искусство общения с больными.- МлМедицина, 1991,- 112 с.
74. Магид Е.А., Мухин П.А. Фантомный курс терапевтической стоматологии. Атлас.- МлМедицина, 1996.
75. Марченко А.И., Руденко М.М. Кандидозы слизистой оболочки полости рта,- КлЗдоровья, 1978,- 70 с.
76. Марченко А.И., Кононович Е.Ф., Солнцева Т.А. Фармакотерапия в стоматологии,- КлЗдоровья, 1986.- 200 с.
77. Мельниченко Э.М. Профилактика стоматологических заболеваний.- Минск. Высш.шк., 1990 - 158 с.
78. Михайлов А.И. Трудовые права и обязанности работников здравоохранения,- МлМедицина, 1978.
79. Муковозов В.А. Общая анестезия и реанимация в хирургической стоматологии,- Л., 1972.
80. Нападов М.А., Паламарчук В.М., Хохлов Э.М. Медицинская деонтология и психотерапия в стоматологии.- КлЗдоровья, 1984.
81. Неотложные состояния и экстренная медицинская помощь / Под ред. Е.И.Чазова.- М.гМедицина, 1988.
82. Николишин А.К. Современные композиционные пломбировочные материалы,- Полтава, 1996.
83. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача.- Полтава, 1997,- 110 с.
84. Николишин А.К. Флюороз зубов. Часть 1, П.- Полтава, 1995,- 68 с., 60 с.
85. Овруцкий Г.Д. Кариес зубов,- М.гМедицина, 1986.
86. Овруцкий Г.Д., Марченко А.И., Зелинская Н.А. Иммунология кариеса зубов.- К.:Здоровья, 1991.- 96 с.
87. Овруцкий Г.Д. Хронический одонтогенный очаг.- М.:Медицина, 1993,- 144 с.
88. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии.- М.:Медицина, 1983.
89. Пачес А.И. Опухоли головы и шеи,- М.:Медицина, 1971.
90. Переверзев В.А. Медицинская эстетика.- Волгоград, Ниж.Волж.кн.изд-во, 1987,- 240 с.
91. Передерни В.Г., Бычкова Н.Г. Популярная иммунология,- К.:Наукова думка, 1990,- 208 с.

92. Прохончуков А.А., Логинова Н.К., Жижица Н.А. Функциональная диагностика в стоматологической практике.- М.:Медицина, 1980.
93. Пыцкий В.И., Адрианова Н.В. Аллергические заболевания.- М.:Медицина, 1991,- 267 с.
94. Разумеева Г.И., Удовицкая Е.В., Бикреева Н.Н. Первичная профилактика стоматологических заболеваний у детей.- К.:Здоровья, 1987.
95. Робустова Т.Г. Актиномикоз челюстно-лицевой области.-М., 1963.
96. Руководство по ортодонтии / Под ред. Ф.Е.Хорошилкиной,- М.:Медицина, 1982,- 460 с.
97. Рыбаков А.И., Банченко Г.В. Заболевания слизистой оболочки полости рта.- М.:Медицина, 1978.
98. Солнцев А.Н., Колесов В.С. Доброкачественные опухоли лица, челюстей и органов полости рта.- К.:Здоровья, 1985.
99. Солнцев А.М., Колесов В.С., Колесова Н.А. Заболевания слюнных желез.- К.:Здоровья, 1991.
100. Солнцев А.С., Тимофеев А.А. Одонтогенные воспалительные заболевания.- КлЗдоровья, 1989.
101. Соловьев М.М. Онкологические аспекты в стоматологии.- М.:Медицина, 1983.
102. Справочник по ортодонтии/ Под ред. М.Г'.Бушана.-Кишинев, Кар-тя Молдовеняскэ, 1990,- 485 с.
103. Справочник по стоматологии/ Под ред. А.И.Рыбакова.- М.:Медицина, 1993,- 76 с.
104. Справочник стоматолога-ортопеда/ Под ред. М.Г.Бушана. Кишинев, Картя Молдовеняскэ, 1988.- 426 с.
105. Трофимов Е.К., Давидович Г.Г. Рентгенодиагностика стоматологических заболеваний. Учебное пособие,- Минск, 1983,- 22 с.
106. Уваров В.М., Русак М.К., Калинин В.И. Органы полости рта при болезнях крови.- Л.:Медицина, 1985.- 173 с.
107. Федоров Ю.А. Гигиена полости рта,- Л.:Медицина, 1987.- 63 с.
108. Хватова В.Л. Заболевания височно-нижнечелюстного сустава.- М.:Медицина, 1982.
109. Шарова Т.В., Роганников Г.И. Ортопедическая стоматология детского возраста.- М.гМедицина, 1991- 289 с.
110. Хорошилкина Ф.Я., Зубкова Л.П. Применение в клинической практике современных несъемных дуговых ортопедических аппаратов.- Одесса, Здоровья, 1992,- 124 с.
111. Хоменко Л.О., Шматко В.І., Остапко О.І. та ін. Стоматологічна профілактика у дітей,- К., 1993.
112. Хоменко Л.О. та співавт. Терапевтична стоматологія дитячого віку. К., «Книга плюс», 1999. - 527 с.
113. Журнали “Вестник стоматологии” (Одеса), “ДентАрт” (Полтава), “Клиническая стоматология” (Москва), “Новое в стоматологии” (Москва), “Новини стоматології” (Львів), “Стоматология” (Москва).

15. ПЕРЕЛІК ТА ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТАЦІЇ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ІНТЕРНІВ

15.1. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТАЦІЇ ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА:

1. Індивідуальний план роботи.
2. Навчальний план і програма з спеціальності.
3. Щоденник обліку всіх видів робіт.
4. Залікова книжка.

15.2. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТАЦІЇ КЕРІВНИКА ІНТЕРНАТУРИ БАЗОВОЇ УСТАНОВИ СТАЖУВАННЯ:

1. Накази, інструктивні документи МОЗ України. Положення про інтернатуру.
2. Список лікарів-інтернів, які навчаються в базовій установі стажування.
3. Типові навчальні плани і програми з спеціальностей.
4. Річні плани і звіти про діяльність базової установи стажування.
5. Результати перевірки знань і умінь інтернів.
6. Журнал обліку зауважень і пропозицій за результатами перевірки роботи базової установи стажування і їх реалізація.

15.3. ПЕРЕЛІК КАФЕДРАЛЬНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ:

1. Типові учбові плани і програми з спеціальності, по якій проводиться підготовка в інтернатурі.
2. Робочі учбові плани, календарні плани кафедри (з педнавантаженими). Звіти кафедри по їх виконанню.
3. Протоколи вступних і заключних конференцій з інтернами та протоколи виробничих і навчально-методичних засідань кафедри з питань інтернатури.
4. Календарні і тематичні плани лекцій, практичних і семінарських занять.
5. Методичні розробки лекцій, семінарських та практичних занять згідно робочого плану і програми.
6. Перелік практичних навиків та вмінь, якими повинні володіти інтерни.
7. Журнал викладача, лекційний журнал з обліком відвідувань занять інтернами.
8. Списки лікарів-інтернів (зберігаються 25 років).
9. Графік виїздів і роботи викладачів кафедр на базових закладах підготовки інтернів.
10. Питання і білети для проведення атестації інтернів.
11. Примірники залікових відомостей і протоколів проведення підсумкового піврічного та річного контролю і атестації на визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста.

12. Примірники звітів голів комісій по проведенню атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навиків, які подаються до МОЗ України.

15.4. ЗРАЗОК СПИСКУ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ:

№ п/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Рік народження	Рік закінчення назва інституту	Сімейний стан	Спеціальність	Назва базового закладу	Місце розподілу	Адреса
-------	-----------------------------	----------------	--------------------------------	---------------	---------------	------------------------	-----------------	--------

155. РОБОЧИЙ (КАЛЕНДАРНИЙ) ПЛАН НАВЧАННЯ ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ:

Дата і день заняття	Час заняття	Вид заняття	Назва теми	Кількість годин	№№ груп	Викладач
---------------------	-------------	-------------	------------	-----------------	---------	----------

15.6. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ІНТЕРНА:

№ п/п	Дата	Вид роботи	Місце роботи	Відмітка про виконання	Примітка
-------	------	------------	--------------	------------------------	----------

15.7. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, НЕОБХІДНИХ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АТЕСТАЦІЇ ІНТЕРНІВ НА ВИЗНАЧЕННЯ ЗНАНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИКІВ:

1. Індивідуальний план підготовки інтерна.
2. Щоденник обліку роботи інтерна (після проведення атестації повертається інтерну).
3. Характеристика від адміністрації базового закладу охорони здоров'я або довідка базового закладу про виконання базової частини програми та плану.
4. Залікова книжка інтерна.
5. Реферати (після проведення атестації повертаються інтерну).
6. Наказ ректора про допуск інтернів до проведення атестації.
7. Протокол і відомість проведення атестації з результатами: комп'ютерного тестового контролю, оцінками за теоретичні знання та практичні навиків, загальною підсумковою оцінкою кожного з інтернів, що атестувалися (зберігаються постійно).

15. ПОЛОЖЕННЯ ПРО СПЕЦІАЛІЗАЦІЮ (ІНТЕРНАТУРУ) ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ III-IV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Спеціалізація (інтернатура) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників всіх факультетів медичних і фармацевтичних вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря (провізора)-спеціаліста певного фаху.

1.2. Основним завданням інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти III-IV рівнів акредитації, їх професійної готовності до самостійної лікарської (провізорської) діяльності.

1.3. Від проходження інтернатури звільнюються випускники, які зараховані в аспірантуру вищих закладів освіти і науково-дослідних інститутів з спеціальностей, що не відносяться до напряму "Медицина" ("Фармація"), або направлені на науково-дослідну роботу в ці ж установи чи на роботу в інші заклади (установи) на посади, що не відносяться до переліку лікарських (провізорських) посад.

1.4. Інтернатура проводиться в очно-заочній формі навчання на кафедрах медичних (фармацевтичних) вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації і закладів медичної (фармацевтичної) післядипломної освіти (надалі - вищих закладів освіти) та стажування в базових установах і закладах охорони здоров'я.

1.5. Під час навчання в інтернатурі лікарі(провізори)-інтерни можуть одночасно навчатися в магістратурі з такої ж спеціальності, як і спеціальність інтернатури. Навчання в магістратурі проводиться на тій же кафедрі вищого закладу освіти, на якій лікар (провізор)-інтерн проходить очну форму навчання в інтернатурі. Вступ до магістратури та навчання в ній регламентуються Тимчасовим положенням про порядок підготовки магістрів медицини (фармації) у вищому медичному (фармацевтичному) закладі освіти IV рівня акредитації, яке затверджується Міністерством охорони здоров'я України за погодженням з Міністерством освіти України.

11. ЗАРАХУВАННЯ ДО ІНТЕРНАТУРИ

2.1. В інтернатуру зараховуються випускники медичних і фармацевтичних вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації після складання державних іспитів та присвоєння кваліфікації лікаря (провізора) і отримання диплому з певної лікарської (провізорської) спеціальності.

2.2. Зарахування молодих спеціалістів в інтернатуру здійснюється наказом Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим,

управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції. Зарахування проводиться на посади лікарів (провізорів)-інтернів. У наказі про зарахування в інтернатуру вказується спеціальність інтернатури, заклад освіти, в якому проводитиметься очна частина навчання та базова установа чи заклад (підприємство), де проводитиметься стажування.

2.3. Підставою для зарахування в інтернатуру є диплом лікаря (провізора) з певної лікарської (провізорської) спеціальності, посвідчення про направлення на роботу за персональним розподілом або довідка про право самостійного працевлаштування.

2.4. - Випускники вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти III-IV рівнів акредитації, які направлені на роботу в системи інших міністерств та відомств, зараховуються в інтернатуру наказами цих міністерств і відомств після погодження з Головним управлінням закладів освіти Міністерства охорони здоров'я України, в яких саме вищих закладах освіти та на яких умовах проводитиметься очна частина навчання та проходитиме стажування.

2.5. Випускники вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти, які з поважних причин не можуть своєчасно, 1 серпня поточного року, приступити до навчання в інтернатурі, зобов'язані до 15 серпня повідомити про це Головне управління державної служби та медичних кадрів Міністерства охорони здоров'я України, Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласне, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", обласну, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічну станцію відповідно.

2.6. Випускники вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти, які прибули на навчання в інтернатуру із запізненням, подають Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласному, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", обласній, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічній станції документи, що пояснюють причину запізнення. За результатами їх розгляду приймається рішення про допуск до навчання в інтернатурі.

Якщо випускник без поважних причин не приступив до навчання в інтернатурі, до 1 вересня, то він не допускається до проходження інтернатури. У цьому випадку він за поданням Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції може бути зарахований до інтернатури з початку наступного навчального року з дозволу

4Т

Головного управління державної служби та медичних кадрів Міністерства охорони здоров'я України.

У разі запізнення на навчання в інтернатуру з поважних причин (хвороба, несвочасне укладання трудового договору випускником, який мав право самостійного працевлаштування), йому може бути продовжений термін навчання на строк запізнення. У цьому випадку він направляється до Головного управління державної служби і медичних кадрів Міністерства охорони здоров'я України для вирішення питання.

III ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Підготовка лікарів і провізорів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі типових навчальних планів і програм післядипломної підготовки, у відповідності з Кваліфікаційними характеристиками фахівців з лікарських спеціальностей та провізорів.

3.2. Початок навчання в інтернатурі з 1 серпня.

3.2.1. Тривалість навчання в інтернатурі 1-2 роки.

Випускники медичних факультетів (спеціальність “лікувальна справа”) та лікувальних факультетів навчаються в інтернатурі 2 роки з спеціальності “загальна практика - сімейна медицина”.

Випускники медичних факультетів (спеціальність “лікувальна справа”) та лікувальних факультетів навчаються в інтернатурі 1,5 роки з спеціальностей хірургічного профілю, “акушерство і гінекологія”, “медицина невідкладних станів”.

Випускники медичних факультетів (спеціальність “лікувальна справа”) та лікувальних факультетів навчаються в інтернатурі 1,5 роки з спеціальностей “дитяча хірургія”, “дитяча анестезіологія”.

Випускники стоматологічних факультетів навчаються в інтернатурі 1,5 роки з спеціальностей “стоматологія”, “стоматологія ортопедична”, “ортодонтія”.

Термін навчання в інтернатурі з інших спеціальностей - 1 рік.

3.2.2. Тривалість очної частини навчання в інтернатурі на кафедрах вищих закладів освіти та стажування в базових закладах та установах охорони здоров'я регламентується наказом Міністерства охорони здоров'я України від 6.03.96 р. №50 “Про затвердження Переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів”, навчальними планами та програмами інтернатури. Для лікарів (провізорів)-інтернів, які одночасно навчаються в магістратурі, тривалість очної частини інтернатури на кафедрах вищих закладів освіти подовжується на 3 місяці за рахунок відповідного скорочення тривалості стажування в базових закладах та установах охорони здоров'я.

3.2.3. Організація, загальне керівництво навчальним процесом в інтернатурі та контроль за його, проведенням покладатся на Головне управління закладів освіти Міністерства охорони здоров'я України,

вищі заклади освіти та на Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласних, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, головних санітарних лікарів областей, міст Києва та Севастополя, обласні, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація”.

3.3. Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації, обласне, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація”, обласна, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічна станція:

3.3.1. Визначає перспективну потребу підвідомчих закладів у лікарях-спеціалістах (провізорах) і направляє щорічно до 1 травня до Головного управління державної служби і медичних кадрів Міністерства охорони здоров'я України заявки на підготовку лікарів (провізорів) різних спеціальностей.

3.3.2. Разом з деканатом (відділом) інтернатури вищого закладу освіти здійснює добір і затверджує перелік баз стажування і персональний склад керівників лікарів (провізорів)-інтернів на базах стажування, а також визначає допустиму кількість лікарів (провізорів)-інтернів, яка може навчатися на конкретній базі стажування з певної спеціальності.

3.3.3. Розподіляє випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти за підпорядкованими закладами (установами) охорони здоров'я, закладами (підприємствами) ВО “Фармація” і наказом направляє їх для зарахування на посади лікарів (провізорів)-інтернів на бази стажування.

Не допускається направлення на базу стажування більшого числа лікарів(провізорів)-інтернів, ніж це передбачено спільним наказом Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласного, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація”, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції та вищого закладу освіти.

3.3.4. Після розподілу випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти на бази стажування і їх зарахування закладами (установами) охорони здоров'я на посади лікарів(провізорів)-інтернів інформує відповідні закріплені вищі заклади освіти про кількість лікарів(провізорів)-інтернів із зазначенням спеціальності, що проходять підготовку в інтернатурі в поточному навчальному році.

3.3.5. Планує заходи щодо удосконалення рівня підготовки спеціалістів в інтернатурі на навчальний рік і контролює їх виконання.

3.3.6. Тиражує і направляє на бази стажування навчальні плани і програми, навчально-методичні матеріали та необхідну документацію (бланки індивідуальних навчальних планів, щоденників тощо) для

Лікарів(провізорів)-інтернів і їх керівників на базах стажування, розроблену Міністерством охорони здоров'я України або вищим закладом освіти.

3.3.7. Проводить разом з вищим закладом освіти навчально-методичні і науково-практичні конференції для лікарів(провізорів)-інтернів і їх керівників на базах стажування.

3.3.8. Бере участь у проведенні підсумкового контролю та атестації лікарів(провізорів)-інтернів на визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря(провізора)-спеціаліста.

3.3.9. Щороку заслуховує на засіданнях колегії результати атестації лікарів(провізорів)-інтернів, звіти головних спеціалістів, керівників та головних лікарів установ та закладів охорони здоров'я, які є базами стажування, керівників інтернатури про їх роботу щодо удосконалення практичної підготовки випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти і підвищення ефективності інтернатури.

3.3.10. Готує і подає щороку, протягом місяця після атестації лікарів(провізорів)-інтернів, Головному управлінню закладів освіти Міністерства охорони здоров'я України звіт про підготовку спеціалістів в інтернатурі.

3.3.11. Для здійснення організаційних заходів та керівництва і контролю підготовки в інтернатурі призначає відповідального за інтернатуру по області, місту Київ та Севастополь.

3.4. Головний спеціаліст Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації, головний лікар обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, керівник обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація":

3.4.1. Бере участь у розробці та реалізації організаційних заходів по підготовці лікарів(провізорів)-інтернів відповідної спеціальності на базах стажування.

3.4.2. Бере участь у доборі баз стажування, керівників лікарів(провізорів)-інтернів на базах стажування, розподілі лікарів(провізорів)-інтернів за базами стажування, визначає порядок проходження стажування в спеціалізованих установах та закладах (підприємствах).

3.4.3. Разом з профільними кафедрами вищого закладу освіти проводить регулярні перевірки баз стажування, заходи щодо усунення виявлених у підготовці лікарів(провізорів)-інтернів недоліків, вносить пропозиції з удосконалення інтернатури.

3.4.5. Бере участь у плануванні підвищення кваліфікації і удосконалення професійних знань та умінь керівників лікарів(провізорів)-інтернів на базах стажування.

3.5. Бази стажування лікарів(провізорів)-інтернів:

3.5.1. Бази стажування лікарів(провізорів)-інтернів - це базові установи та заклади охорони здоров'я, які використовуються з метою первинної спеціалізації випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти. Це можуть бути обласні, міські і центральні районні лікарні, міські та обласні дитячі лікарні, пологові будинки, диспансери, лікарні, підпорядковані іншим відомствам, клініки науково-дослідних інститутів, діагностичні центри, бюро судово-медичної експертизи, установи і заклади санітарно-епідеміологічної служби, аптечні заклади тощо, що мають у своєму складі структурні підрозділи, підготовка в яких передбачена навчальним планом та програмою інтернатури з відповідної спеціальності.

3.5.2. Бази стажування лікарів(провізорів)-інтернів повинні відповідати таким вимогам:

- мати у своєму складі лікувально-діагностичні відділення, лабораторні та діагностичні кабінети, інші виробничі підрозділи, навчання інтернів в яких передбачене навчальним планом та програмою інтернатури з певної спеціальності;

- бути забезпеченим медичним (фармацевтичним) обладнанням, апаратурою та інструментарієм, необхідними для здійснення діагностичної, лікувальної, санітарно-профілактичної (протиепідемічної), провізорської роботи на сучасному рівні і відповідно до завдань даного закладу чи установи (підприємства);

- мати можливість надати лікарям(провізорам)-інтернам робочі місця і обсяг роботи відповідно до вимог навчальних планів та програм інтернатури з певної спеціальності;

- мати навчальні приміщення для лікарів(провізорів)-інтернів, обладнані необхідними навчально-методичними посібниками, таблицями, макетами, стендами, сучасними технічними засобами навчання тощо;

- мати можливість забезпечення лікарів(провізорів)-інтернів ґрунтожитком.

3.6. Головний лікар базової установи (закладу) охорони здоров'я, керівник закладу (підприємства) ВО "Фармація":

3.6.1. Вживає заходів до підвищення рівня діагностичної, лікувальної (санітарно-профілактичної, протиепідемічної, провізорської) роботи у базовій установі чи закладі охорони здоров'я, забезпечення їх всім необхідним згідно з вимогами до бази стажування лікарів(провізорів)-інтернів.

3.6.2. На підставі наказу Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласної санітарно-епідеміологічної станції, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" про направлення на навчання в інтернатуру випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів на базу стажу

вання видає наказ про їх зарахування на посади лікарів(провізорів)- інтернів з певної спеціальності.

3.6.3. Забезпечує знайомство лікарів(провізорів)-інтернів з напрямками діяльності базового закладу (установи, підприємства), районом обслуговування населення, правилами внутрішнього трудового розпорядку, правилами охорони праці і техніки безпеки, правами та обов'язками лікарів(провізорів)-інтернів тощо.

3.6.4. Разом із завідуючим профільною кафедрою затверджує індивідуальні навчальні плани підготовки лікарів(провізорів) в інтернатурі, розроблені на основі типових навчальних планів та програм.

3.6.5. Забезпечує залучення лікарів(провізорів)-інтернів до участі в культурно-масовій, спортивній і санітарно-освітній роботі.

3.6.6. Щорічно на засіданні медичної ради (трудового колективу) проводить обговорення стану стажування лікарів(провізорів)-інтернів і виконання завдань Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції та рекомендацій вищого закладу освіти щодо удосконалення роботи бази стажування лікарів(провізорів)-інтернів.

3.6.7. На підставі наказу Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції та путівки вищого закладу освіти відряджає лікарів(провізорів)-інтернів у відповідний вищий заклад освіти на очну частину навчання.

3.6.8. Для планування та здійснення організаційно-методичних заходів, поточного контролю за їх виконанням може призначити відповідального за загальне керівництво лікарями(провізорами)- інтернами на базі стажування.

3.7. Відповідальний за інтернатуру на базі стажування:

3.7.1. Організує стажування лікарів(провізорів)-інтернів у відповідності з типовими навчальними планами і програмами, працюючи в тісній взаємодії з деканатом (відділом) інтернатури та профільними кафедрами вищого закладу освіти та головними спеціалістами Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, головним лікарем обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, керівником обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація".

3.7.2. Складає графік роботи лікарів(провізорів)-інтернів в спеціалізованих відділеннях та інших структурних підрозділах бази

стажування у відповідності з індивідуальними планами підготовки лікарів в(провізорів)-інтернів.

3.7.3. Разом з викладачами профільних кафедр вищого закладу освіти знайомить керівників лікарів(провізорів)-інтернів на базах стажування з вимогами навчальних планів та програм, забезпечує їх необхідними програмами та методичними матеріалами з інтернатури.

3.7.4. Залучає лікарів(провізорів)-інтернів до активної участі в клінічних, патолого-анатомічних та науково-практичних конференціях, які проводяться в базовій установі (закладі) охорони здоров'я, підприємстві ВО "Фармація".

3.7.5. Систематично здійснює контроль за роботою керівників лікарів(провізорів)-інтернів на базах стажування, бере участь у прийманні заліків, які передбачені програмою, вживає заходів до поліпшення фахової підготовки в інтернатурі.

3.7.6. Готує матеріали на раду установи (закладу) охорони здоров'я, підприємства ВО "Фармація" з питань стажування лікарів(провізорів)-інтернів.

3.8. Керівник лікарів(провізорів)-інтернів на базі стажування:

3.8.1. Призначається наказом Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" за погодженням з деканатом (відділом) інтернатури вищого закладу освіти з числа спеціалістів вищої або першої кваліфікаційної категорії (переважно завідуючий профільним відділенням) з розрахунку на одного керівника не більше 7 лікарів(провізорів)-інтернів.

3.8.2. На початку стажування визначає рівень знань і умінь у лікарів(провізорів)-інтернів, результати якого враховуються при складанні індивідуальних навчальних планів їх підготовки.

3.8.3. Разом з викладачем профільної кафедри вищого закладу освіти на підставі типового навчального плану і програми складає індивідуальний навчальний план підготовки лікаря(провізора)-інтерна і подає на затвердження керівнику бази стажування та завідуючому профільною кафедрою.

3.8.4. Забезпечує умови для виконання лікарями(провізорами)-інтернами індивідуальних навчальних планів проходження стажування.

3.8.5. Залучає лікарів(провізорів)-інтернів до систематичної активної участі в діагностичній, лікувальній (санітарно-профілактичній, протиепідемічній, провізорській) роботі, виконання всіх видів діяльності, передбачених вимогами кваліфікаційної характеристики та індивідуальними навчальними планами підготовки лікарів(провізорів)-інтернів.

3.8.6. Створює належні умови для набуття лікарями(провізорами)-інтернами необхідних умінь, професійних знань та практичних навиків і здійснює контроль за виконанням індивідуальних навчальних планів підготовки лікарів(провізорів)-інтернів.

3.8.7. Проводить з лікарями(провізорами)-інтернами планові і тематичні клінічні обходи, аналіз історій хвороби та інших облікових та звітних документів, співбесіди, семінари, практичні заняття для здобуття практичних навичок, передбачених індивідуальним навчальним планом.

3.8.8. Контролює та несе відповідальність за самостійну лікарську (провізорську) діяльність лікарів(провізорів)-інтернів і якість оформлення ними службової документації, бере участь у проведенні підсумкового контролю.

3.8.9. Проводить з лікарями(провізорами)-інтернами індивідуальну виховну роботу, прищеплює їм повагу до колег по роботі, принципи медичної етики і деонтології.

3.8.10. Систематично підвищує свій професійний рівень, педагогічну майстерність, підтримує постійний зв'язок з професорсько- викладацьким складом профільної кафедри, бере участь у роботі навчально-методичних конференцій для керівників інтернатури, які проводяться вищим закладом освіти.

3.9. Вищий заклад освіти:

3.9.1. Надає Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінню охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласній, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічній, станції, обласному, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" , базам стажування методичну та консультативну допомогу з питань підготовки спеціалістів в інтернатурі.

3.9.2. Знайомить своїх випускників з Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації, з правами і обов'язками лікарів(провізорів)-інтернів, контролює доїзд випускників до Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" .

3.9.3. Щорічно до 1 червня надсилає в закріплені за закладом освіти територіальні органи управління охорони здоров'я: Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласну, міст Києва та Севастополя санітарно- епідеміологічну станцію, обласне, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація"- календарні плани проведення навчання та путівки, на

підставі яких лікарі (провізори)-інтерни направляються на очну частину навчання у вищий заклад освіти.

3.9.4. На підставі наказів про зарахування випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації в інтернатуру та відрядження лікарів (провізорів)-інтернів з бази стажування на очну частину навчання територіальних органів управління охорони здоров'я - Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", які. Міністерством охорони здоров'я України закріплені за закладом освіти, видає наказ про їх зарахування на очну частину навчання в інтернатурі на профільні кафедри.

3.9.5. Призначає профільні кафедри та керівників груп, відповідальних за підготовку в інтернатурі з певної спеціальності та надання методичної і консультативної допомоги базам стажування.

3.9.6. Забезпечує навчання на кафедрах згідно з навчальними планами і програмами інтернатури. Розробляє навчально-методичні рекомендації з питань інтернатури та надсилає їх для впровадження на кафедри і бази стажування.

3.9.7. Організовує науково-практичні та навчально-методичні конференції для лікарів (провізорів)-інтернів та їх керівників.

3.9.8. Видає наказ про склад атестаційної комісії на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання лікаря (провізора)-спеціаліста та направляє до Головного управління закладів освіти Міністерства охорони здоров'я України пропозиції щодо призначення голови комісії.

3.9.9. Щороку на засіданнях вченої ради спільно з закріпленими Міністерством охорони здоров'я України територіальними органами управління охорони здоров'я - Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінням охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласною, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічною станцією, обласним, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація"- обговорює питання підготовки спеціалістів в інтернатурі.

3.9.10. Щорічно, протягом місяця після проведення атестації лікарів (провізорів)-інтернів, подає Головному управлінню закладів освіти Міністерства охорони здоров'я України звіт про підготовку спеціалістів в інтернатурі і звіти голів комісій з атестації інтернів з спеціальностей, які аналізуються профільними управліннями.

3.9.11. Керівництво і контроль за підготовкою спеціалістів в інтернатурі здійснює деканат (відділ) інтернатури вищого закладу освіти. У містах, де немає вищих закладів освіти, при необхідності, з урахуванням наявності відповідного матеріально-технічного та кадрового забезпечення, вищий заклад освіти може відкрити на базі обласних

(міських, центральних районних) закладів охорони здоров'я філії закладу освіти, філії кафедр або самостійні кафедри для навчання лікарів (провізорів)-інтернів.

3.10. Деканат (відділ) інтернатури вищого закладу освіти:

3.10.1. Бере участь в роботі комісії по персональному розподілу випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти.

3.10.2. Координує діяльність профільних кафедр в організації і проведенні інтернатури. Складає розклад занять лікарів (провізорів)-інтернів на суміжних кафедрах.

3.10.3. Забезпечує взаємний зв'язок у роботі профільних кафедр і Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічних станцій, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" та баз стажування, аналізує, узагальнює матеріали та вносить пропозиції щодо покращання організації та проведення підготовки спеціалістів в інтернатурі.

3.10.4. Здійснює контроль за своєчасним виїздом на бази стажування та якісним проведенням викладачами профільних кафедр мето-, дичної та консультативної допомоги.

3.10.5. Разом з закріпленими Міністерством охорони здоров'я України за вищим закладом освіти територіальними органами управління охорони здоров'я - Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінням охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласною, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічною станцією, обласним, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" забезпечує кафедри, бази стажування та інтернів навчальними планами і програмами, бланками документації, заліковими книжками, сертифікатами та іншою звітно-обліковою документацією.

3.10.6. Веде облік і звітність з інтернатури, контролює ведення необхідної документації на кафедрах, базах стажування та у лікарів (провізорів)-інтернів.

3.10.7. З метою координації роботи профільних кафедр вищих закладів освіти, органів та закладів охорони здоров'я з підготовки спеціалістів в інтернатурі, вирішення питань планування, організації, методики навчання на кафедрах вищих закладів освіти та на базах стажування ректором вищого закладу освіти та міністром охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, начальником управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, головним державним санітарним лікарем області, міст Києва та Севастополя, керівником обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" створюється постійно діюча методична комісія з інтернатури, до складу якої входять викладачі вищого закладу освіти,

головні спеціалісти та відповідальні за інтернатуру в Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінні охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласній, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічній станції, обласному, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація". Головою цієї комісії призначається декан (завідуючий відділом) інтернатури.

3.11. Профільні кафедри вищого закладу освіти:

3.11.1. Забезпечують навчання інтернів на кафедрах згідно з Положенням про організацію навчального процесу у вищих закладах освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 2.06.93 р. № 161, та даним Положенням.

3.11.2. Залучають лікарів (провізорів)-інтернів до різних форм роботи в клініці (лабораторії) кафедри: обходів завідуючого кафедрою, професорів та доцентів, консиліумів, клінічних та тематичних розборів хворих, клінічних, клініко-патологоанатомічних та науково-практичних конференцій, санітарно-епідеміологічних рад, виробничих процесів тощо.

3.11.3. Здійснюють регулярний контроль за роботою баз стажування лікарів (провізорів)-інтернів, які закріплені за даною кафедрою, систематично інформують керівників баз стажування, головних спеціалістів Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, головного державного санітарного лікаря області, міст Києва та Севастополя, керівника обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", деканати (відділи) інтернатури про організацію та якість практичної підготовки лікарів (провізорів)-інтернів для вжиття відповідних заходів, спрямованих на покращання їх підготовки.

3.11.4. Розробляють навчальні посібники для лікарів (провізорів)-інтернів і керівників інтернів на базах стажування.

3.11.5. Проводять контроль рівня підготовки лікарів (провізорів)-інтернів у кінці циклу навчання на кафедрі та беруть участь у проведенні атестації лікарів (провізорів)-інтернів.

3.11.6. Протягом 3-х днів після завершення навчання та атестації лікарів (провізорів)-інтернів подають в деканат (відділ) інтернатури звіт про навчальну роботу з лікарями (провізорами)-інтернами, методичну і консультативну допомогу на базах стажування, аналіз результатів атестації лікарів (провізорів)-інтернів.

3.12. Науково-дослідна робота лікарів (провізорів)-інтернів:

3.12.1. Науково-дослідна робота лікарів (провізорів)-інтернів (НДРІ) забезпечує набуття навиків самостійної роботи з науковою літературою, формує здатність до аналізу і узагальнення матеріалу, розвитку клінічного (гігієнічного, провізорського) мислення, вільного викладу своїх думок, критичне осмислення даних літератури.

3.12.2. Для НДРІ може бути використано аналіз даних, отриманих при додаткових методах обстеження хворих, звіти і науково-практичний аналіз діяльності поліклінічних та стаціонарних відділень, спеціалізованих служб, порівняльний аналіз показників діяльності закладів (установ) охорони здоров'я з такими ж показниками за минулі роки, з середніми по місту, області, країні. НДРІ включає в себе літературний і патентний пошук, засвоєння спеціальних методик.

3.12.3. Тематику досліджень визначає план НДРІ, складений виконавцем разом з викладачем кафедри з врахуванням реальних можливостей виконання в умовах навчання на кафедрі вищого закладу освіти та на базі стажування.

3.12.4. Результати НДРІ доповідають на науково-практичних конференціях і враховуються при атестації лікарів (провізорів)-інтернів. За результатами НДРІ вчена рада вищого закладу освіти може дати рекомендацію лікарю (провізору)-інтерну до вступу до клінічної ординатури після закінчення інтернатури без необхідного стажу практичної роботи.

3.12.5. Лікарі (провізори)-інтерни, які одночасно навчались в магістратурі і повністю виконали навчальний план та програму магістратури та інтернатури, захистили на вченій раді вищого закладу освіти (факультету) магістерську роботу, можуть бути рекомендовані вченою радою вищого закладу освіти до вступу в аспірантуру чи до участі в конкурсі на посаду асистента (наукового співробітника науково-дослідної установи) на відповідну профіль магістратури спеціальність без необхідного дворічного стажу практичної роботи.

IV. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ЛІКАРІВ(ПРОВІЗОРІВ)-ІНТЕРНІВ

4.1. В адміністративному відношенні лікарі (провізори)-інтерни підпорядковуються Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінню охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, обласній, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічній станції, обласному, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація".

4.2. Під час стажування в базовому закладі (установі) охорони здоров'я лікар (провізор)-інтерн працює під керівництвом лікаря (провізора), призначеного його безпосереднім керівником, а під час очної частини навчання на кафедрі вищого закладу освіти - під керівництвом закріпленого за ним викладача.

4.3. На лікарів (провізорів)-інтернів під час очної частини навчання на кафедрах поширюються правила внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти, під час стажування - правила внутрішнього трудового розпорядку, встановлені для працівників даного закладу (установи) охорони здоров'я.

4.4. Лікарі (провізори)-інтерни мають право:

- користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками та іншими навчальними і допоміжними підрозділами вищого закладу освіти;

- брати участь у виробничих нарадах кафедр в обговоренні питань удосконалення навчального процесу та інших питань, пов'язаних з навчанням і побутом лікарів (провізорів)-інтернів;

- на забезпечення проживання в гуртожитку вищого закладу освіти під час навчання на кафедрі (з оплатою відповідно до існуючих тарифів) та в гуртожитку закладу (установи) охорони здоров'я під час стажування.

4.5. Лікарі (провізори)-інтерни зобов'язані:

- набувати, поглиблювати і удосконалювати професійні знання, вміння і навички;

- у повному обсязі та своєчасно виконувати навчальний план і програму інтернатури;

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку в установах і закладах охорони здоров'я, правила проживання в гуртожитках та правила внутрішнього трудового розпорядку в вищих закладах освіти.

У. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

5.1. З метою перевірки засвоєння лікарями (провізорами)-інтернами розділів навчальної програми, оволодіння відповідними практичними навичками проводиться проміжний (піврічний) контроль на базі стажування.

5.2. Підсумковий контроль проводиться при завершенні циклу навчання на базі стажування перед направленням лікаря (провізора)-інтерна на очну частину навчання на кафедру вищого закладу освіти. Склад і графік роботи комісії затверджується наказом головного лікаря базової установи охорони здоров'я, керівника закладу (підприємства) ВО "Фармація". До складу комісії включаються відповідальний за інтернатуру на базі стажування (голова), безпосередні керівники лікарів (провізорів)-інтернів, головні спеціалісти Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації, головний державний санітарний лікар області, міст Києва та Севастополя, керівник обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", по можливості - викладачі профільних кафедр вищих закладів освіти.

5.3. При 1,5-2-річному навчанні в інтернатурі підсумковий піврічний (річний) контроль проводиться і при завершенні першого циклу очної частини навчання на кафедрі вищого закладу освіти.

5.4. Підсумковий контроль включає в себе:

- перевірку професійної практичної підготовки лікаря (провізора)-інтерна згідно з планом і програмою;
- тестовий контроль рівня знань та умінь;
- співбесіду.

Практична частина підсумкового контролю знань лікарями (провізорами)-інтернами окремих профілів може розпочинатись заздалегідь, шляхом участі лікарів (провізорів)-інтернів в операціях, прийнятті пологів, клінічних, інструментальних, санітарно-епідеміологічних обстеженнях, виробничих процесах тощо, у присутності викладача.

5.5. Лікарі (провізори)-інтерни, які не атестовані за результатами підсумкового контролю або не з'явилися на нього без поважних причин, зобов'язані пройти підсумковий контроль у терміни, погоджені з деканатом (відділом) інтернатури, але не пізніше двох місяців від початку нового навчального року.

5.6. Питання про можливість (доцільність) продовження навчання в інтернатурі осіб, які при повторному підсумковому контролі не атестовані, вирішує Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласна, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічна станція, обласне, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" за поданням вищого закладу освіти.

Неатестовані особи підлягають звільненню з інтернатури за наказом Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" як такі, що не відповідають займаній посаді внаслідок недостатньої кваліфікації і направляються до Головного управління державної служби і кадрів Міністерства охорони здоров'я України для вирішення питання щодо їх працевлаштування.

5.7. По закінченні терміну підготовки в інтернатурі лікарі(провізори)-інтерни підлягають атестації для визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря (провізора)- спеціаліста з конкретної спеціальності згідно наказами МОЗ України від 21.11.91 р. №168 "Про подальше удосконалення атестації лікарів", від 4.02.92 р. № 24 "Про подальше удосконалення атестації провізорів та фармацевтів", від 9.06.93 р. №130 "Про внесення змін і доповнень до наказу МОЗ України від 21.11.91 р. №168 "Про подальше удосконалення атестації лікарів" та від 1.06.95 р. №97 "Про внесення змін та доповнень до наказу МОЗ України від 21.11.91 р. №168 "Про подальше удосконалення атестації лікарів".

5.8. Для проведення атестації щорічно створюються державні атестаційні комісії. Головами державних атестаційних комісій наказом Міністерства охорони здоров'я України призначаються висококваліфіковані досвідчені спеціалісти. Склад комісії і розклад проведення

атестації затверджуються ректором вищого закладу освіти не пізніше, як за один місяць до початку атестації.

До складу державних атестаційних комісій на правах членів включаються проректори з навчальної та лікувальної роботи (проректор з післядипломного навчання), декан факультету (завідуючий відділом) інтернатури (або його заступник), завідуючі кафедрами, професори та доценти профільних кафедр вищого закладу освіти, головні спеціалісти Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, головний державний санітарний лікар області, міст Києва та Севастополя, керівник обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" , професори та доценти інших вищих закладів освіти та науково-дослідних закладів, працівники профспілкових органів, асоціацій лікарів тощо.

5.9. Для атестації на визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря (провізора)-спеціаліста у комісію не пізніше, ніж за тиждень до початку її засідання, подаються такі документи та матеріали:

- характеристика від адміністрації базового закладу (установи) охорони здоров'я, в якому лікар (провізор)-інтерн проходив стажування;
- залікова книжка;
- щоденник обліку роботи лікаря(провізора)-інтерна;
- фотокартка розміром 3x4 см.

5.10. До атестації для визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря (провізора)-спеціаліста допускаються лікарі (провізори)-інтерни, які повністю виконали навчальний план і програму інтернатури, пройшли підсумковий контроль за попередній час навчання в інтернатурі з відповідної спеціальності. Виконання навчального плану та програми засвідчується заліковими відомостями, які подаються профільними та суміжними кафедрами вищого закладу освіти в деканат факультету (відділення) інтернатури не пізніше, як за тиждень до початку атестації.

Допуск лікарів (провізорів)-інтернів до проведення атестації для визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря (провізора)-спеціаліста оформлюється наказом ректора вищого закладу освіти.

5.11. Організація і проведення атестації на визначення знань і практичних навиків :

- 5.11.1. Атестація лікарів (провізорів)-інтернів включає в себе:
 - контроль знань та умінь за комп'ютерними тестуючими програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України;

- оцінка державною атестаційною комісією знань та вмінь, в тому числі володіння практичними навиками;

- співбесіда чи інша форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури.

5.11.2. Комп'ютерний контроль знань на вмінь проводиться в комп'ютерному класі кафедри (факультету) вищого закладу освіти за тестовими комп'ютерними програмами з відповідних спеціальностей, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України, в присутності членів державної атестаційної комісії.

Оцінка підготовки 'лікаря(провізора)-інтерна за результатами комп'ютерного тестування, здійснюється за бінарною системою: атестований", "не атестований". Атестованим вважається лікар (провізор)-інтерн, який має не менше 75% правильних відповідей. При негативних результатах комп'ютерного тестового контролю лікар (провізор)-інтерн вважається таким, який за рівнем підготовки не відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики лікаря (провізора) відповідної спеціальності. У такому разі лікар (провізор)-інтерн до подальших етапів атестації не допускається і вважається неатестованим.

5.11.3. При проведенні оцінки вмінь та володіння практичними навиками лікарі-інтерни лікувального профілю підлягають обов'язковому контролю вмінь провести обстеження хворого, тлумачити результати допоміжних досліджень, провести диференційний діагноз, виставити клінічний діагноз, призначити лікування конкретному хворому, надати невідкладну допомогу (включаючи проведення серцево-легеневої реанімації на тренажері), вирішити питання експертизи працездатності.

Контроль оволодіння практичними навиками лікарями-інтернами спеціальностей хірургічного профілю здійснюється заздалегідь, під час виконання операцій, лікарських маніпуляцій в присутності членів державної атестаційної комісії шляхом аналізу професійної діяльності лікаря-інтерна під час проходження інтернатури.

Контроль оволодіння практичними навиками лікарями-інтернами спеціальностей гігієнічного, профілю здійснюється заздалегідь, під час проведення ними державного санітарно-епідеміологічного нагляду на об'єктах в присутності членів державної атестаційної комісії, шляхом виконання лікарями-інтернами конкретних ситуаційних завдань та аналізу професійної діяльності під час проходження інтернатури.

При незадовільній оцінці вмінь і оволодіння практичними навиками лікар (провізор)-інтерн вважається таким, що не засвоїв практичні навички, передбачені навчальною програмою, і за рівнем підготовки не відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики лікаря(провізора)- спеціаліста. В цьому разі лікар (провізор)-інтерн до подальших етапів атестації не допускається і вважається неатестованим.

5.11.4. Співбесіда чи інша форма підсумкової оцінки рівня за

кою). За результатами співбесіди з урахуванням оцінок попередніх етапів приймається рішення про рівень підготовки лікаря (провізора)-інтерна і присвоєння йому звання лікаря(провізора)-спеціаліста певного фаху.

5.11.5. За результатами атестації державна атестаційна комісія може прийняти рішення :

- присвоїти звання лікаря(провізора)-спеціаліста відповідної спеціальності;

- відмовити в присвоєнні звання лікаря(провізора)-спеціаліста.

Рішення приймається відкритим голосуванням. При рівній кількості голосів вирішальним є голос голови державної атестаційної комісії. Результати атестації доводяться до відома лікарів(провізорів)-інтернів одразу ж після закінчення засідання комісії.

Результати атестації оформляються протоколом, який підписується головою та всіма членами державної атестаційної комісії і затверджується наказом по вищому закладу освіти, при якому створена комісія, в десятиденний термін.

5.11.6. Особі, якій за результатами атестації для визначення знань та практичних навичок присвоєно звання лікаря(провізора)- спеціаліста з конкретної спеціальності, видається вищим закладом освіти сертифікат встановленого зразка (додаток №4 до наказу МОЗ України від 21.11.91р. №168 "Про подальше удосконалення атестації лікарів"), а якій відмовлено в цьому - витяг з протоколу засідання комісії, засвідчений печаткою вищого закладу освіти, не пізніше трьох днів з моменту затвердження протоколу засідання державної атестаційної комісії.

5.11.7. Термін дії сертифіката лікаря(провізора)-спеціаліста встановлюється на 5 років - до чергової атестації на кваліфікаційну категорію після проходження відповідного передатестаційного циклу навчання на кафедрі вищого закладу освіти. Лікарі(провізори), які не виявляють бажання атестуватися на кваліфікаційну категорію через 5 років після отримання сертифіката лікаря(провізора)-спеціаліста, повинні атестуватися на підтвердження звання лікаря(провізора)- спеціаліста після проходження навчання на циклі підвищення кваліфікації на кафедрі вищого закладу освіти з відповідного фаху.

При непідтвердженні звання лікаря(провізора)-спеціаліста чи неатестації на кваліфікаційну категорію через 5 років після отримання сертифіката лікаря(провізора)-спеціаліста ця особа переводиться на посаду лікаря(провізора)-стажиста. Повторна атестація на підтвердження звання лікаря(провізора)-спеціаліста може проводитись не раніше, ніж через рік після переведення на посаду лікаря(провізора)-стажиста.

5.11.8. Рішення атестаційної комісії може бути оскаржено до Міністерства охорони здоров'я України у двотижневий термін з моменту видачі витягу з протоколу засідання державної атестаційної комісії. За рішенням Міністерства охорони здоров'я України лікар (провізор)-

інтерн може бути переатестований в атестаційній комісії іншого закладу освіти.

5.11.9. Засідання державної атестаційної комісії в окремих випадках за погодженням з Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінням охорони здоров'я обласної, Київської* Севастопольської міської держадміністрацій, обласною, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічною станцією, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація” може бути виїзним і проводитись на базах стажування.

5.11.10. Голова державної атестаційної комісії у двотижневий термін подає до Головного управління закладів освіти Міністерства охорони здоров'я України через деканат (відділ) інтернатури вищого закладу освіти звіт про роботу комісії.

5.11.11. Можливість повторної атестації для визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання лікаря(провізора)- спеціаліста може бути надана лікарю(провізору)-інтерну один раз (на госпрозрахунковій основі) протягом трьох років, але не раніше, ніж через рік з моменту відмови в присвоєнні звання лікаря(провізора)- спеціаліста, згідно п. 3.12.3.5. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 2.06.93 р. №161.

VI. ПЕРЕВЕДЕННЯ, ЗВІЛЬНЕННЯ ТА ПОНОВЛЕННЯ В ІНТЕРНАТУРИ

6.1. Переведення лікаря(провізора)-інтерна з одного вищого закладу освіти в інший здійснюється за дозволом Головного управління закладів освіти Міністерства охорони здоров'я України і за згодою ректорів вищих закладів освіти та Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація”, в розпорядження яких він був направлений та переводиться на навчання або на роботу. До вищого закладу освіти за місцем переведення лікар (провізор)-інтерн подає завізку, засвідчену печаткою вищого закладу освіти, з якого він переводиться, щоденник, підписаний керівником інтернатури і засвідчений вищим закладом освіти та керівником закладу (установи) охорони здоров'я - бази стажування, індивідуальний план з відміткою про хід його виконання.

6.2. Переведення лікаря(провізора)-інтерна з однієї бази стажування на Іншу здійснюється за згодою Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація” та вищого закладу освіти,

на базі якого проводиться навчання лікаря(провізора)-інтерна на кафедрі.

Па базу стажування, куди лікар(провізор)-інтерн переводиться, він подає виписку з наказу Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація”, з бази стажування якої він переводиться, щоденник лікаря(провізора)-інтерна та індивідуальний навчальний план з відміткою про хід його виконання.

В наказах Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація” вказується, за рахунок якого управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно- епідеміологічної станції, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація” надалі фінансуватиметься проходження інтернатури.

6.3. Відрахування з інтернатури здійснюється :

- за невиконання навчального плану і програми;
- за порушення правил внутрішнього трудового розпорядку;
- за пропуск занять (в т.ч. і з поважних причин, якщо лікар(провізор)-інтерн пропустив більше третини занять на кафедрі);

за непрацездатністю, якщо за висновком лікарсько-консультативної комісії (ЛКК) або медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) визначена непрацездатність лікаря(провізора)-інтерна до роботи лікарем (провізором).

Відрахування лікаря(провізора)-інтерна з Циклу очної частини навчання на кафедрі вищого закладу освіти здійснюється наказом ректора вищого закладу освіти, копія його направляється до Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, у відповідне управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, до обласної, міст Києва та Севастополя санітарно- епідеміологічної станції, обласного, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація”.

Відрахування з інтернатури здійснюється наказом Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно- епідеміологічної станції, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація” за поданням вищого закладу освіти або адміністрації бази стажування.

6.4. Поновлення в інтернатурі допускається для осіб, які були звільнені з інтернатури з поважних причин (за станом здоров'я), і

здійснюється на підставі письмової заяви на ім'я міністра охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, начальника управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, головного державного санітарного лікаря області, міст Києва та Севастополя, обласного, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" за погодженням з вищим закладом освіти за умови зарахування лікаря (провізора), який поновлюється в інтернатурі, на посаду лікаря(провізора)-інтерна.

Поновлення осіб, які були звільнені з інтернатури за порушення правил внутрішнього трудового розпорядку та невиконання навчального плану і програми (без поважних причин), проводиться на умовах контрактів, що укладаються між Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінням охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласною, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічною станцією, обласним, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", вищим закладом освіти та юридичними і фізичними особами, які будуть фінансувати навчання в інтернатурі.

6.5. Зміна спеціальності в інтернатурі може здійснюватись:

- за непрацездатністю, якщо за висновком ЛКК або МСЕК визначено, що лікар(провізор)-інтерн є непрацездатним для проходження інтернатури з даного фаху;

- за виробничою необхідністю, що потребує згоди лікаря (провізора)-інтерна;

Зміна спеціальності в інтернатурі здійснюється за , наказом Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції, обласним, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація" за погодженням з вищим закладом освіти, який закінчив лікар(провізор)-інтерн.

Зміна спеціальності "медико-профілактична справа" На спеціальності "лікувальна справа" та "педіатрія" і навпаки може здійснюватись тільки за згодою Міністерства охорони здоров'я України на підставі клопотання Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласної, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічної станції.

VII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

7.1. Проїзд молодих спеціалістів, які мають направлення на роботу, до місця спеціалізації (інтернатури) і місячна відпустка до початку підготовки в інтернатурі сплачується за рахунок коштів замовника, до якого їх направлено на роботу.

7.1. Проїзд лікарів(провізорів)-спеціалістів, які закінчили інтернатуру, до місця роботи сплачується закладами (установами), в які вони направляються після закінчення інтернатури на постійну роботу.

7.3. Заробітна плата лікарям(провізорам)-інтернам протягом всього періоду навчання сплачується за рахунок закладів (установ), в які вони зараховані лікарями(провізорами)-інтернами, або закладом (установою), з яким укладено трудовий договір у розмірі, встановленому чинним законодавством.

7.4. На період проходження інтернатури лікарі(провізори)-інтерни забезпечуються жилою площею (типу гуртожитку) тих закладів, на базі яких здійснюються їх підготовка, з оплатою відповідно до існуючих тарифів. При відсутності гуртожитку заклад (установа) охорони здоров'я має право орендувати жилу площу для лікарів(провізорів)-інтернів у інших відомств або наймати її у приватних осіб з відшкодуванням фактичних витрат за рахунок лікарів(провізорів)-інтернів у розмірі плази, яка встановлена чинним законодавством, а решта - за рахунок коштів цього закладу (установи).

7.5. Витрати по відрядженню лікарів(провізорів)-інтернів на навчання у вищі заклади освіти здійснюється базовою установою стажування у такому ж порядку, як і при направленні спеціалістів на підвищення кваліфікації.

7.6. Кількість посад викладачів у вищих закладах освіти визначається з розрахунку один викладач на 5 середньорічних лікарів(провізорів)-інтернів.

7.7. Оплата за керівництво підготовкою лікарів(провізорів)-інтернів здійснюється їх керівникам за час роботи на базах стажування згідно з чинним законодавством.

7.8. Фінансування підготовки лікарів(провізорів)-інтернів в інтернатурі для закладів охорони здоров'я інших міністерств, відомств, організацій, підприємств, інших закладів, незалежно від форми власності, проводиться за рахунок їх коштів на договірних умовах.

7.9. Дозволяється випускникам вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації, які отримали право на самостійне працевлаштування, проходити підготовку в інтернатурі за окремою угодою між випускником та Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінням охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласною, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічною станцією, обласним, міст Києва та Севастополя ВО "Фармація", вищим закладом освіти.

7.10. Проходження інтернатури лікарями(провізорами) проводиться на умовах договорів, що укладаються між Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управлінням охорони здоров'я обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрацій, обласною, міст Києва та Севастополя санітарно-епідеміологічною

станцією, обласним, міст Києва та Севастополя ВО “Фармація”, вищим закладом освіти та юридичними і фізичними особами, які будуть фінансувати навчання в інтернатурі, якщо ці лікарі (провізори):

- закінчили недержавні вищі медичні (фармацевтичні) заклади освіти Ш-1У рівнів акредитації;

- або закінчили державні вищі медичні (фармацевтичні) заклади освіти Ш-1У рівнів акредитації, навчаючись в них за кошти юридичних та фізичних осіб;

- або прийняті на роботу в недержавні заклади охорони здоров'я (недержавні фармацевтичні установи, підприємства);

- або мають сертифікат лікаря(провізора)-спеціаліста і бажають отримати іншу спеціальність при відсутності потреби в такому спеціалісті з боку закладу (установи) охорони здоров'я.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Програма зі стоматології.....	6
Орієнтовний графік навчального процесу	13
Типовий навчальний план підготовки на кафедрі.....	14
Типовий навчальний план підготовки на клінічній базі стажування	17
Графік стажування інтернів на клінічних базах	18
Орієнтовний тематичний план семінарів на клінічних базах стажування .	19
Перелік знань та умінь лікаря-спеціаліста.....	20
Перелік та кількість маніпуляцій, які інтерни повинен виконати, працюючи на клінічних базах	23
Перелік маніпуляцій, які інтерни повинен виконати, навчаючись на кафедрі	25
Тематичний план лекцій для лікарів-інтернів за фахом “стоматологія” (навчання на кафедрі)	27
Тематичний план семінарів для лікарів-інтернів за фахом “стоматологія” (навчання на кафедрі)	30
Орієнтовна тематика рефератів	32
Список літератури ...	33
Перелік та зразки документації, які використовуються при проведенні навчання інтернів	38
Перелік документації лікаря-інтерна	38
Перелік документації керівника інтернатури базової установи стажування.	38
Перелік кафедральної документації	38
Зразок списку лікарів-інтернів	39
Робочий (календарний) план навчання інтернів на кафедрі.	39
Індивідуальний план интерна	39
Зразок щоденника	39
Перелік документів, необхідних при проведенні атестації інтернів на визначення знань та практичних навиків	39
Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і	

Підписано до друку 18.01.2000. Формат 60x84/16.
Папір друкарський. Друк плоский. Умови, друкар,
арк. 4,0
Тираж 100 прим. Замовлення № 62.
Редакційно-видавничий відділ.
Українська медична стоматологічна академія,
II III 22